

ШКОЛА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА КУЛЬТУРИ
УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Мар'яна Бурак

яблуко

у ю к у
д б р л
у и а ь
т т і т
и н н у
с с с р
ъ ь ь у
к к к
у

ПІДРУЧНИК

з української мови як іноземної

БАЗОВИЙ РІВЕНЬ

ВИДАВНИЦТВО

УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЛЬВІВ 2015

УДК 811.161.2'243-021.64(075.8)

ББК 81.2Укря73

Б 912

Мар'яна Бурак.

«Яблуко»: підручник з української мови як іноземної (базовий рівень). – Львів: Видавництво УКУ, 2015. – 268 с.

ISBN 978-966-2778-37-3

«Яблуко. Підручник з української мови як іноземної. Базовий рівень» є першою частиною сучасного багаторівневого навчально-методичного комплексу для поглибленого вивчення української мови в чужомовній аудиторії. Підручник відповідає Загальнодержавному стандарту з української мови як іноземної МОНУ (2014) і розрахований на студентів, які наблизилися до рівня А₂, «неправжніх» початківців із залишковими знаннями та всіх тих, хто прагне поглибити свої знання та розвинути комунікативні компетенції до середнього рівня (В₁) володіння українською мовою. Його створено за новітньою комунікативно зорієнтованою методикою викладання мови як іноземної та із застосуванням індуктивного методу подання навчального матеріалу. Підручник доповнюють аудіоматеріали, робочий зошит, додаток з комунікативними іграми та розвагами і підбірка з тестовими завданнями.

Навчально-методичний комплекс розрахований на 120 годин аудиторних занять та 80 годин самостійної роботи.

Керівник проекту:

Роман Васьків (Школа української мови та культури® УКУ)

Рецензенти:

канд. філол. наук, доцент, професор МКА Ксенія Бородін (ПІ МАУП)

канд. філол. наук, доцент Оксана Туркевич (Львівський національний університет ім. І. Франка)

У цьому комплексі вжито норми чинного правопису в редакції 1993-2012 років

Літературна редакція:

Галина Чуба (Ягеллонський університет, Польща),

Світлана Адаменко (Геттінгенський університет, Німеччина)

Дизайн, верстка та ілюстрації

Оксани Купрієнко, Анастасії Давидюк та Хариті-Анни Гарасевич

Фотографії до уроків: Сергій Кравець

Аудіозапис: Олександра Чернова, Дарія Гірна, Ярослав Назар і Остап Мачинський

звукорежисер: Василь Мартинюк

Усі права застережено.

*Відтворювати будь-яку частину цього видання
в будь-якій формі та в будь-який спосіб без письмової згоди осіб,
що володіють правовласністю, заборонено.*

Шановні викладачі та студенти української мови!

З великою приємністю пропонуємо вашій увазі наш навчально-методичний комплекс «Яблуко». З кожним рівнем наш плід пізнання – «Яблуко», як і ваш рівень знань мови (чи рівень знань ваших студентів), дозріватиме, ставатиме соковитішим та смачнішим. Від нижчих рівнів «зеленого яблучка» ви прямуватимете до мети – «достиглого плоду червоного кольору».

Назва нашого комплексу не лише символізує жагу до знань, але й утворює акронім «Я буду любити українську культуру, о!», адже в нашему підручнику ми прагнемо не тільки занурити студентів у глибину української мови, але й показати їм усю красу та багатство української культури, прищепити любов до неї.

Автори комплексу працювали над курсом впродовж багатьох років практичного викладання мови іноземним студентам. Таким чином, матеріал пройшов кілька етапів відбору, структурування, тестування та шліфування. До процесу апробації результату нашої праці долутилися колеги як з України, так і з багатьох країн світу: Польщі, Німеччини, Швеції, Великобританії, Бразилії, США і Канади.

Як автор цього рівня, я хочу особисто подякувати Господу Богу за ... за все, бо без Нього нічого неможливо, навіть написання підручника. Щиро вдячна своїй сім'ї за терпіння та повсякчасну підтримку. Величезна подяка керівникові Школи української мови та культури Українського католицького університету Роману Васьківу, який підтримав ідею створення книги та всіляко сприяв її появі на світ. Звичайно ж, цей підручник не зміг би досягти своєї мети та приносити естетичне задоволення без чудових художників-дизайнерів: Оксани Купрієнко, руці якої належать більшість робіт у підручнику та робочому зошиті, Анастасії Давидюк та Харитії-Анні Гарасевич, а також чудовому фотографу Сергію Кравцю, який своїми світлинами оживив наших персонажів. Велика подяка рецензентам Ксені Бородін з МАУП і Оксані Туркевич з ЛНУ ім. Івана Франка, а також редакторам Галині Чубі з Ягелонського університету, Світлані Адаменко з Геттінгенського університету, моїм дорогим колегам Олені Синчак, Наталі Бартків та іншим викладачам Школи української мови та культури, котрі повсякчас допомагали слушною порадою та критичними зауваженнями. Хочу також висловити свою подяку звукооператору Василеві Мартинюку, дикторам Олександру Черновій, Дарії Гірній, Ярославові Назару і Остапові Мачинському за створення живого аудіосупроводу для цього курсу. Складаю велику подяку і гурту «Тroe Зілля» за оздобу матеріалу чудовим виконанням традиційних українських пісень. Щиро дякую асистентам Школи, які завжди радо допомагали вирішувати організаційні питання. І звичайно ж, цього підручника не було б без моїх любих студентів, котрі були для мене мотиваторами, генераторами ідей, тестерами, а часом і співавторами та моделями. Усім, хто хоч якимсь чином долучився до появи цього підручника велика, вдячність і шана.

А вам, дорогі викладачі та студенти, хочу побажати, щоб не зважаючи на те, що це «Яблуко» ще зелененьке, воно не було для вас ніколи кисленьким, і щоб ви смакували його залюбки! Смачного!

Щиро ваша
Мар'яна Бурак

Практичні поради щодо роботи з навчально-методичним комплексом «Яблуко»

Отож, запрошу вас розрізати наше «Яблуко» навпіл і заглянути, що в нього всередині.

Кожен рівень комплексу складається з «Підручника», «Робочого зошита», «Додатка: Комунікативних ігор та розваг» і «Тестів». Окрім цього, усі підручники супроводжуються додатковим аудіоматеріалом, озвученим носіями мови.

Заразувасурах підручник для студентів української мови як іноземної **базового рівня** (за Загальноосвітнім стандартом з української мови як іноземної) та **рівня А₂** (за шкалою ECTS). Як і підручники інших рівнів, він містить одномовний матеріал (за винятком заголовків граматичних тем у «Граматичному довіднику»), що є ознакою його певної універсальності. Такий підхід також покликаний полегшити роботу викладача в багатомовній аудиторії.

Вирізняється наш підручник і дещо нестандартним, якоюсь мірою революційним, підходом до послідовності **викладу граматичного матеріалу**. Змінюючи порядок подання граматичних тем, автори спробували підпорядкувати граматику комунікативним потребам студентів, задоволення яких є першочерговою метою цього комплексу. Так, скажімо, у підручнику базового рівня ви натрапите на нетрадиційне введення місцевого відмінка на «додіслівному» етапі. Завдяки цьому, не занурюючи студентів у всю глибінь парадигми теперішнього часу дієслова, ми вже на початкових етапах дозволяємо студентам продукувати цілісні змістовні тексти, що допомагає руйнувати іхні бар'єри у спілкуванні іноземною мовою.

Характерною ознакою нашого навчально-методичного комплексу є те, що застосування **індуктивного методу** навчання у ньому переважає над дедуктивним. Насамперед, студент знайомиться з окремими прикладами вживання конкретної граматичної структури у фразах, реченнях чи повноцінних текстах різної форми, а потім порівнює та систематизує виявлені зразки і, врешті, формулює припущення щодо закономірностей.

Особливістю підручника базового рівня є також його **сюжетність**. Непомітно зміст низки діалогів, які слугують представленням нового граматичного явища у мовленнєвих ситуаціях, переплітається, зароджується інтрига і вибудовується сюжетна лінія. Такий прийом посилює зацікавленість студента до матеріалу підручника, бажання продовжити навчання не лише з метою засвоєння мовного матеріалу, але й досягнення певного катарсу. Діалоги на вічні теми дружби і кохання переплетені з побутовими проблемами та способами їх вирішення, що сприяє легкому засвоєнню мовного матеріалу, необхідного для задоволення життєвих потреб студентів.

Важливим елементом цього підручника є і його **культурологічна складова**. Адже саме вивчення іноземної мови в контексті культури є запорукою результативності процесу навчання. Культура – це сфера існування мови, а тому відсутність базових знань про традиції, спосіб життя, історію, видатних особистостей та визначні місця країни, мова якої вивчається, унеможливлює повноцінне оволодіння цією мовою та правильне її використання. Саме тому текстотека підручника (авторства укладача) охоплює відомості про українські традиції, звичаї, як давні, так і сучасні, про важливі події, дивовижні місця і відомих людей України. Таким чином, цей навчально-методичний комплекс є одночасно і підручником для вивчення мови, і культурознавчим посібником, і навіть туристичним путівником, який покликаний не лише урізноманітнити та вдосконалити процес вивчення мови, але й допомогти студентові адаптуватися у незнайомій для нього країні.

Метою нашого підручника є комплексне формування вмінь та навичок студента. Цьому сприяє однотипний розподіл матеріалу в межах кожного уроку за видом мовленнєвої діяльності, яка відпрацьовується. Таким чином, **кожен урок підручника складається** зі семи однакових блоків: 1) вивчення нової лексики та аудіовання, 2) вивчення нової граматичної теми, 3) читання українознавчого тексту, 4) вивчення іншої граматичної теми, 5) читання текстів на загальну тематику, 6) вивчення комунікативних моделей, 7) розвиток навичок письма. Це, звичайно, не передбачає ізольованого тренування лише однієї з навичок у межах підрозділу, проте така чітка структурованість викладу матеріалу оптимізує його систематизацію та сприяє засвоєнню студентом.

Підручник базового рівня складається з **12 уроків** (комунікативних блоків). Проте, беручи до уваги велику кількість т. зв. «несправжніх початківців» серед студентів української як іноземної, які вже мають певний досвід вивчення та/або використання мови, цей рівень нашого комплексу починається з частини **«Вступ»**, яка слугує певним плацдармом для початку/продовження вивчення мови такими студентами. Ця частина поєднує в собі фонетичний, лексичний, граматичний та комунікативний матеріал, яким зазвичай володіють студенти на рівні усвідомлених залишкових знань від попереднього курсу, або неусвідомлених знань, здобутих завдяки зануренню у мовне середовище. Загалом, підручник цього рівня розрахований на **120 годин аудиторних занять та 80 годин самостійної роботи**, яка включає виконання вправ з Робочого зошита, написання творчих завдань за темами підручника, підготовку презентацій.

На початку кожного уроку вказано **перелік мовного матеріалу**, який вивчатиметься та засвоюватиметься студентами в конкретному блоці, а в кінці кожного підрозділу уроку у формі тверджень **«Тепер я вмію.../можу.../знаю...»** зазначено очікувану мовленнєву компетенцію студента, здобуту після опрацювання матеріалу.

У підручнику базового рівня, на відміну від наступних рівнів, **усі слова подані з наголосами**. Це пов'язано з нефікованістю наголосу в українській мові, яка спричиняє особливі труднощі для іншомовних студентів. Проте, аби студенти усвідомлювали штучність такого подання тексту та звикали до природного написання слів без наголосу всі інші частини комплексу «Робочий зошит», «Додаток: Комунікативні ігри та розваги» і «Тести» вже не містять наголосів.

На цьому рівні вивчення мови **лексичний компонент** є вкрай важливим. Саме тому велика увага в підручнику приділяється вивченю та засвоєнню нових слів. Цьому часто сприяє використання величезної кількості ілюстративного матеріалу, який допомагає опрацьовувати незнайому лексику, уникаючи використання мови-посередника. У кінці кожного уроку подається зведений корпус слів, вжитих у ньому (як у підручнику, так і в робочому зошиті). Слова подані в алфавітному порядку відповідно до підрозділів уроку, що дає змогу закріплювати словниковий запас поступово, частинами. Задля зручності, слова активного вжитку виділені жирним шрифтом, а невиділені слова, своєю чергою, подаються чи то з метою повторення, чи як додатковий лексичний блок для дуже допитливих та спраглих знань студентів. Поруч зі словами, які мають особливі граматичні форми, є позначення цих форм відповідно до послідовності їх вивчення в підручнику. Під час роботи зі студентами над словником варто звернути увагу на частинку **«Перевірте себе»** у кінці книжки. Тут поурочно зведені весь корпус активної лексики (виділених у Словниках слів) з місцем для їхнього перекладу та, при потребі, завданням зазначити певну граматичну форму. Цей розділ підручника можна використовувати чи то для самоперевірки студентів, чи то в якості підсумкового повторення перед тестом.

У кінці «Підручника базового рівня» радимо звернути увагу також на частину **«Аудіо»**. Це графічне відтворення аудіозаписів до завдань у підручнику, яке можна використовувати як під час прослуховування матеріалу (наприклад, у групах нижчого рівня), так і після нього для більш детальної роботи над текстом. Тут варто звернути увагу на нумерацію записів. Для зручного користування в підручнику поруч із завданнями, які супроводжуються аудіоматеріалом, можна побачити іконку з навушниками, а поряд номер підрозділу в межах уроку та номер вправи. У дужках зазначено порядковий номер аудіозапису в масштабі цілого підручника, щоб полегшити його пошук на електронних пристроях відтворення. Таке маркування аудіоматеріалу зберігається і в частині «Аудіо».

Розділ **«Граматичний довідник»**, який також розміщений у кінці книжки, може бути корисним як для студентів, так і для викладачів. Тут більш детально подано весь граматичний матеріал, який розглядається в уроках підручника, щоб акцентувати увагу викладача на додаткових нюансах, які варто згадати під час вивчення теми. Графічно ж відтворені тут граматичні явища чи особливості полегшать їхнє сприйняття студентами. Граматичні теми вказано українською та англійською мовою, щоб полегшити розуміння студентами нових явищ. Аби дотриматися принципу відповідності та доступності матеріалу в самому підручнику, максимально обмежено використання метамови: мінімізовано вживання термінів, у таблицях подано не морфологічні закінчення чи суфікси слів, а їхні фактичні змінювані частини (тобто такі частини слів у таблицях подаються не як «морфологічне закінчення», а як «слово закінчується на...»). Проте в частині «Граматичний довідник» виклад матеріалу супроводжено більшою термінологічною точністю.

Остання частинка «Підручника» – **«Таблиці»**. Це зведені таблиці граматичних форм та списки дієслів, які, безумовно, стануть студентам у пригоді під час роботи над підручником.

У **«Робочому зошиті»** розроблено комплекс вправ, які точно відповідають лексичному та граматичному матеріалу підручника і чітко структуровані за підрозділами кожного уроку. Таким чином, на якому б етапі уроку не зупинився процес навчання, у «Робочому зошиті» завжди можна віднайти матеріал для закріплення вже вивченого. Кожному номеру вправи передує слово «Вправа», а номеру сторінки «Сторінка» для швидшого входження цих слів в активний словник студента. Кожен урок закінчується вправою «Знайдіть та вправте помилки», яка слугує певним підсумком та повторенням уже вивченого.

Частина комплексу **«Додаток: комунікативні ігри та розваги»** в основному зорієнтований на викладача. Це той додатковий матеріал, який допоможе урізноманітнити та пожвавити процес навчання мові. Тут пропонується вашій увазі низка розроблених вправ у формі ігор та розваг, які спрямовані на створення природного середовища використання мови. Для зручного користування матеріал подано в окремій книжці, оскільки більшість вправ потребують копіювання, розрізання тощо. Такий вид вправляння спрямований на подальше закріплення вивченого матеріалу та його активне використання в мовленнєвих ситуаціях. Тому лексична та граматична наповненість цих вправ чітко відповідає вивченому, а послідовність їх виконання зазначена в підручнику.

Процес навчання не може вважатися завершеним без оцінювання. Саме тому **книга з тестами** даст змогу студентам і викладачам підсумувати процес навчання, оцінити свою роботу і визначити недопрацьовані елементи.

Бажаємо вам приємного та цікавого навчання!

УРОК

ВСТУП

1
БЛИЗЬКІ ЛЮДИ2
ДЕ ТИ?3
МОЄ ЖИТТЯ4
Я ТЕБЕ ЛЮБЛЮ5
СМАЧНОГО!6
КОРИСНО ЖИТИ
КОРИСНО7
МІЙ РІДНИЙ ДІМ8
ЧАС І МІСЦЕ9
ЩАСЛИВОЇ ДОРОГИ!10
МИ НАЙКРАЩІ У СВІТІ11
РОЗКАЖИ МЕНІ КАЗКУ12
ПОДАРУНКИ НА
ПРОЩАННЯ

	ВЧИМО СЛОВА ТА СЛУХАЄМО	ГРАМАТИКА 1	ГОВОРIMO ПРО УКРАЇНУ
ВСТУП	Українська абетка c.8 Читаємо українською c.8 Привітання c.10 Особиста інформація c.12	Особові займенники: c.12 називний відмінок, знахідний відмінок, давальний відмінок Кількісні числівники c.16	
1 БЛИЗЬКІ ЛЮДИ	Моя сім'я та інші люди c.25 Члени сім'ї c.25 Особові займенники Граматика: родовий відмінок особових займенників (У мене є...)	Присвійні займенники c.25 Родинне дерево	Українські чемпіони c.28 Текст: Український чемпіон Спорт Хобі Андрій Шевченко
2 ДЕ ТИ?	Місто c.38 Місця в місті Події в місті	Місцевий відмінок c.40 Де ти?	Україна – країна чудес c.42 Текст: Цікаві місця в Україні Сім чудес України
3 МОЄ ЖИТТЯ	Що робити? c.52 Назви дії Граматика: інфінітив, поділ на дієвідміні	Теперішній час дієслова c.55	Життя в Україні c.56 Текст: Звичайний українець Типова українська сім'я
4 Я ТЕБЕ ЛЮБЛЮ	Любить чи кохає? c.66 любити, кохати, хотіти, ненавидіти	Минулий час дієслова c.68	Виходь за мене! c.69 Текст: Українське весілля Весільна пісня «Гірко!»
5 СМАЧНОГО!	У саду чи на городі c.77 Фрукти та овочі Колір, форма, смак та температура	Знахідний відмінок (неістоти) c.79 Форми дієслів їсти, пити	Українська їжа c.81 Текст: Що їдять українці Рецепти
6 КОРИСНО ЖИТИ КОРИСНО	Корисно чи шкідливо c.91 Корисна та шкідлива їжа	Орудний відмінок c.92	Українські традиції c.93 Текст: Українське Різдво Колядка та щедрівка
7 МІЙ РІДНИЙ ДІМ	Кімнати і те, що в них c.102 Опис будинку: кімнати і меблі	Дієслова стояти, лежати, висіти c.103 Місцевий відмінок	Дивні будинки України c.104 Текст: Будинки дотори ногами
8 ЧАС І МІСЦЕ	12 місяців c.114 Називний і місцевий відмінки	Порядкові числівники c.116 Поверхи, опис будинку	Українські перемоги c.120 Текст: Бажаємо успіху, Україно! Змагання, конкурси та місця
9 ЩАСЛИВОЇ ДОРОГИ!	Транспорт c.132 Погода (Додаток) Граматика: прислівник	Дієслова руху (іти-їхати) c.134 Куди? Звідки?	Ласкато просимо в Україну! c.135 Текст: Екскурсія Львовом Подобатися/сподобатися
10 МИ НАЙКРАЩІ У СВІТІ	У неї світле волосся і голубі очі c.147 Як він/вона виглядає?	Вищий ступінь порівняння прикметників c.151 Порівняльні конструкції	Чи знаєте Ви, що... c.153 Текст: Цікава країна Україна
11 РОЗКАЖИ МЕНІ КАЗКУ	Що ти робив і що ти зробив? c.164 Граматика: вид дієслова, утворення	Доконаний і недоконаний вид дієслова (минулий час) c.166 Форма та вживання	У світі української казки c.169 Текст: Рукавичка Казка «Рукавичка»
12 ПОДАРУНКИ НА ПРОЩАННЯ	Найкращий подарунок c.184 Магазин з подарунками	Давальний відмінок c.186 Форма та вживання	Українські сувеніри c.188 Текст: Подарунки з України

ГРАМАТИКА 2	ЧИТАЄМО ТА ОБГОВОРЮЄМО	ГОВОРIMO УКРАЇНСЬКОЮ	ПИШЕМО		
Рід іменника (Робочий зошит)	c.9		Форми привітань Знайомство Числа	Анкета	c.22
Множина іменників Тварини Меблі	c.30	Популярні телеведучі Текст: Чудова мама Розповідь про відому особу	c.32 Формули ввічливості Знайомство Корисні розмовні фрази	Про себе Оголошення для сайту знайомств Кольори Граматика: прикметник (рід і число)	c.34
Дієслово БУТИ: минулий і майбутній час Тур по Україні	c.44	Цей чудовий світ Текст: Нові сім чудес світу	c.46 Скажіть, будь ласка, ... напрямки Де це?	Поштівка	c.48
Теперішній час дієслова (особливі форми) Прислівники частотності	c.58	Життя у світі Текст: Типовий Я	c.60 Мої звички Розклад занять Укр. нар. пісня «Ти ж мене підманула...»	Лист додому Неофіційний лист	c.63
Майбутній час	c.70	Історія кохання Текст: Щасливі разом	c.71 Хочеш піти в кіно? Пропозиції та запрошення	Тепер ти знаєш Лист-освідчення	c.74
Родовий відмінок: форма та вживання	c.82	Кухні народів світу Текст: Скажи мені, що ти єси, і я скажу тобі, хто ти Розмови про їжу	c.84 На базарі Купівля продуктів Кількість продуктів	Скарга	c.88
Орудний відмінок (вживання)	c.94	Різдво у світі Текст: Христос народився!	c.96 Я б хотів замовити столи	Рецепт Українська народна пісня «І з сиром пироги»	c.99
Прийменники місця Родовий та орудний відмінок	c.106	Цей дивний світ Текст: На колір і смак товариш не всяк	c.108 Здаю квартиру Оренда квартири	Реклама Послуги в готелі	c.111
Порядкові числівники (Дати) Яке сьогодні число?/Коли? Роки і століття (Додаток)	c.122	Святкуємо разом Текст: Веселих свят!	c.124 Котра година?	Електронний лист Робочий день	c.128
Дієслова руху (ходити-їздити) Наказовий спосіб дієслова (Додаток)	c.138	Це було зі мною Текст: Щоденник Наталі Пан/пані, раз/час, відкрити/ відчинити Мені хочеться	c.140 Піти чи прийти? Піти/прийти, поїхати/приїхати	Щоденник Збиратися...	c.143
Найвищий ступінь порівняння прикметників	c.155	Цей цікавий світ Текст: Рекордсмени світу Рекордсмени Книги рекордів Гіннеса	c.156 Можна поміряти? Купівля одягу	Презентація Особливості країни	c.160
Доконаний і недоконаний вид дієслова (майбутній час)	c.172	Казки народів світу Текст: Два жадібні ведмеді Особливі форми дієслів доконаного виду в майбутньому часі	c.173 Можна? – Так, навіть треба. Дозвіл, заборона, необхідність, можливість	c.177 Казка	c.178
Знахідний відмінок (істоти) Вітати когось	c.190	Цікаві традиції у світі Текст: З днем народження! Многая літа!	c.192 Бажаю Вам усього найкращого Побажання Бажаю тобі, щоб... Хай/нехай...	Лист Святому Миколаю c.195	

Вступ

У цьому уроці:

Лéксика: ім'я, вік, професія, країна, національність, мова, адреса і телефон

Граматика: особові займенники (Н.в., З.в., Д.в.), числівники

Розмóвна мóва: привітáння, знайóмство

Письмо: анкета

1. Українська абетка

- 1** Напиши́ть бу́кви украї́нської а́бетки в пра́вильному поря́дку.

Пп	Юю	Cc	Бб	Нн	Жж	1	Аа
Pp	Уу	Bb	Яя	Oo	Гг	Ее	
Ь	Ии	Гг	Шш	Mm	Фф		Ee
Щщ	Її	Tt	Дд	Kk	Чч		Ii
Лл	Xx	Йй	Зз	Цц			

- 2 Подивіться на абетку в розділі "Граматичний довідник" на с. 236 і перевірте вправу 1.
 - 3 Знайдіть відповідну маленьку букву до піданиї великої.

The diagram consists of two columns of ten items each. The left column contains the letters A, I, r, B, y, P, X, Б, E, Ф, and М. The right column contains the symbols i, e, x, b, φ, м, p, y, r, and a. A curved line connects the letter A to the symbol a, and another curved line connects the letter М to the symbol i.

Left Column	Right Column
A	a
I	
r	
B	
y	
P	
X	
Б	i
E	
Ф	
М	

- 4** Хто Ви? Напишіть Ваше прізвище та ім'я українською мовою.

Наприклад:	Прізвище	Кличко
	Ім'я	Віталій
Прізвище		
Ім'я		

2. Читáємо українською

Ybára

Букви позначають голосні або приголосні звуки.

Запам'ятайте, **голосні** можемо проспівати, а **приголосні** – ні.

- 1** Віпишіть з алфавіта у таблицю букви, які позначають голосні та приголосні звуки.

Близькі
люди

1.1 Вчимо слова та слухаємо

У НЬОМУ УРОНІ:

Лéксика: сім'я, спорт, хóбі, домáшні тварíни, мéблі, кольорí

Граматика: присвійні займенники, особові займенники: родовий відмінок, множина іменників, прикметник

Розмовна мова: корисні розмовні вислови ввічливості, знайомство

Письмо: оголошення для сайту знайомств

Починáємо

Моя сім'я та інші люди

1. Ви одружений/одружена?
 2. Ваша сім'я велика чи маленька?

- 1** 1.1.1 (25) Заповніть таблицю за допомогою піданих нижче слів. Послухайте та перевірте.

Ч		Ж	
бáтько			
тáто		мáма	
дíдусь			
син			
брáт			
дáдько			
внук			

Ч	
чоловік	
племінник	
двоюрідний брат	
друг	
хлопець	
прадідусь	
сусід	

дружіна тітка **мама** племінниця сусідка бабуся маti дівчина внучка
пòдруга прабабуся сестра дочка двоюродна сестра

- 2** Подивіться на фотографію та прочитайте.

- ### 3 Заповніть пропуски формами з фотографії.

4 Напишіть слова в дужках у правильній формі.

1. У (я) є пòдруга.
 2. У (ми) є брат і сестрá.
 3. У (вонá) є хлóпець?
 4. У (ти) є син чи дочкá?
 5. У (вонý) є племінник Юркó.
 6. У (він) є прадіdусъ.
 7. У (ви) є сім'я?

- 5** 1.1.5 (26) Послухайте текст. У вправі 1 підкресліть слова, які Ви чуєте.

- 6** Запитайте в партнера про його/її сім'ю.

Тепер я можу говорити про сім'ю

1.2 Вчимо граматику

Присвійні займенники

1 1.2.1 (27) Прочитайте текст та заповніть пропуски. Послухайте та перевірте.

Сімейний альбом

Тут на фото **наша** родина.

Ось **мої** батькі. Це **моя** мама Святослава Мар'янівна. Вона економіст. ____ 56 років. Це **мій** тато Ігор Іванович. Він інженер. Йому 59 _____. Це **їхні** діти: я і **мій** молідший брат Назар.

Ось тут **моя** сім'я. Мій чоловік Теодор – програміст. ____ 37 років. Там – **його** батькі: тато Омелян та мама Марія.

А це я. Мене _____. Мар'яна. Я викладач. Вібачте, алé **мій** вік – це секрет. У мене є син Марко. Йому дів'ять років. Марко – школяр. У мене також є дочка Дзвінка. _____. три роки.

Це **мій** молідший брат і **його** сім'я. Ось **його** дружина. _____. звята Софія. _____. 25 років, вона юрист. А тут **їхня** дочка Соломія. Їй 4 _____. Вона ще не школірка.

А тут **мої** бабуся та дідусь. **Моя** бабуся – пенсіонерка. На жаль, дідусь ужे помер.

Ось така мої сім'я !

Увага!

Старший брат або молідший брат
Старша сестра або молідша сестра

Увага!

Дідусь помер алé Бабуся померла

2 Зверніть увагу на виділені слова і заповніть ними таблицю.

	Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід	Множинá
?	Чий?	Чиá?	Чиé?	Чи?
Я			моé	
ТИ	твíй	твóя	твоé	твої
ВІН	його		його	
ВОНА́	її	її	її	її
ВОНО́	його	його	його	його
МИ	наш		наше	
ВИ	ваш	вáша	вáше	вáши
ВОНИ́	їхній		їхнє	

3 Заповніть пропуски.

Наприклад: У мене є тато. () тато – юрист.

У мене є тато. Мій тато – юрист.

1. У мене є друг. _____ друг – лікар.
2. У мене є сестра. _____ сестра – учителька.
3. У мене є діти. _____ діти – студенти.
4. У мене є завдання. _____ завдання ось тут.
5. У мене є батькі. _____ батькі - пенсіонери.

Заповніть пропуски.

4 Наприклад: У нас є тато. () тато – юрист.
У нас є тато. Наш тато – юрист.

1. У вас є сусіди. _____ сусіди – українці.
2. У тебе є брат. _____ брат – художник.
3. У нього є дочка. _____ дочка – перекладач.
4. У них є дядько. _____ дядько – водій.
5. У мене є дружина. _____ дружина – секретар.
6. У неї є чоловік. _____ чоловік – письменник.
7. У нас є тітка. _____ тітка – домогосподарка.

5 Зробіть вправу 1.2 (1) з Додатка.

6 Поставте питання та заповніть пропуски.

Наприклад: Це _____ (я) брат. → Чий це брат?
Це мій брат.

1. Це _____ (ми) батькі.
2. Це _____ (ви) бабуся.
3. Це _____ (ти) сестра.
4. Це _____ (вони) внук.
5. Це _____ (я) діти.
6. Це _____ (вона) вікно.
7. Це _____ (він) завдання.

8 Уявіть, що Ви – Іван (вправа 7). Розкажіть про Вашу сім'ю.

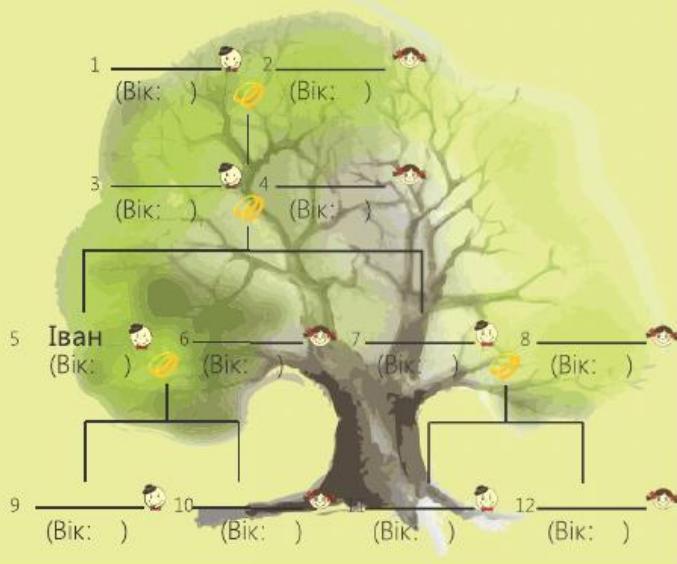
9 Зробіть вправу 1.2 (2) з Додатка. Складіть Ваше родинне дерево та розкажіть партнёру про Вашу сім'ю.

Тепер я вмію складати своє родинне дерево

7 1.2.7 (28) Послухайте текст та заповніть пропуски. Напишіть вік та імена людій.

Андрій Зоряна Марко Роман Петро Марія
Галина Оксана Іван Назар Юля Марта

1.3 Говоримо про Україну

Українські чемпіони

1 Познáчте вýди спóрту, використóвуючи словá з rámki.

баскетбол футбóл хокéй бейсбол бóкс
гімнастика волейбóл гольф тénis шáхи

1

3

4

5

6

7

8

9

10

4 Подивíтесь на фóрми прикмéтників, які вживáємо з імénниками рíзних родíв, i запам'ятáйте їх.

Чоловíчий ríд

український чемпіон

професійний футbolіст

інозéмний турист

дружний клас

колишній спортсмén

Жіночий ríd

українська культура

професійна тенісистка

інозéмна мóба

дружна сім'я

колишня модéль (! ж.р.)

5 Вýвчíть словá.

капітан

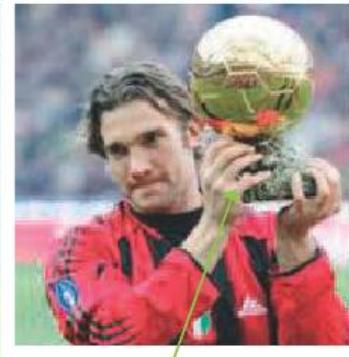

команда

м'яч

6 1.3.6 (29) Подивíтесь на фотографíї. Хто це? Послúхайте текст та скажíть, який у нього є трофе́й.

трофе́й

7 Послúхайте текст ще раз та скажíть, прáвда (P) чи непráвда (N). Вýправте непráвильнí рéчення.

1. Андрíй Шевчéнко – футbolіст з Італíї.
2. У нього є трофе́й «Золотýй матч».
3. Зараз його дружýна – модéль.
4. У нього одíн син.
5. Його дружýна – українка.
6. Його хóбі – тénis.
7. У нього є будýнок на Гавáях.

2 З'єднáйте спортсмéна з відповíдним спóртом.

спорт

футбóл

баскетбол

бейсбол

волейбóл

гольф

шáхи

бóкс

хокéй

тénis

спортсмén/-ка

волейбóліст/-ка

шáхіст/-ка

тенісист/-ка

боксéр/-ка

бейсболіст/-ка

гольфіст/-ка

футбóліст/-ка

хокéйст/-ка

баскетболіст/-ка

3 Подивíтесь на схéму i подумáйте, що означáє слово «колишнíй».

Зараз Андрíй вже не футbolіst.
Він – трéner.

футbolіst

~~Зараз~~
~~футbolіst~~

Зараз Андрíй – КОЛІШНÍЙ футbolіst.

Увáга!

У нього є син.

алé

У нього ~~є~~ одíн син.

У méne є дочка.

У méne ~~є~~ малéнька дочка

8 Подивіться на фотографії та дайте відповіді на питання.

1. Хто це на фото?
2. Яка їхня професія?
3. Яка їхня національність?

9 Прочитайте текст і вкажіть імена людей на фотографіях.

Український чемпіон

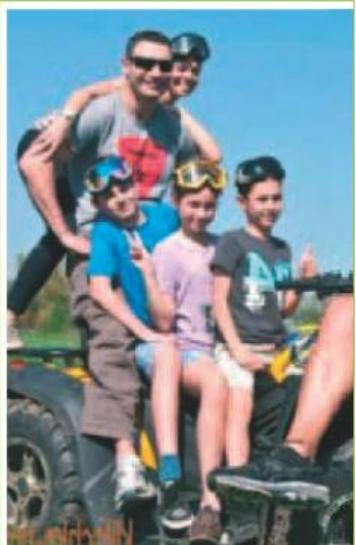
Віталій Кличко – український спортсмен і політик. Він – колишній боксер, чемпіон світу. Його прізвисько – Доктор Залізний Кулак. Віталій – також політик. Він – лідер партії і мер Києва, столиці України. Його хобі – музика, дайвінг та шахи.

Віталій одружений. Його дружина Наталія – колишня модель. Її захоплення – гра на піаніно, спів та малювання. Зараз Наталія "професійна" мама і співачка.

Наталія і Віталій завжди разом. У них є троє дітей: два сині й одна дочка. Старший син – Єгор. Йому 14 років. Молодший син – Максим. Йому 9 років. Дочка – Елізавета-Вікторія. Їй 12 років. Кличкі – дуже дружна сім'я. Їхнє захоплення – підорожі. У них є будинок у Каліфорнії.

Віталій не один український чемпіон. У нього є молодший брат Володимир. Він також боксер і чемпіон світу. Його прізвисько – Доктор Сталевий Молот. Захоплення Володимира – мистецтво. Він колишній куратор павільйону України на Венеціанському Біенале. Його хобі також – музика та іноземні мови. Володимир теж одружений.

Браті Кличкі дуже дружні. Віталій та Володимир – гордість України.

11 Який Ваш улюблений спорт? Хто Ваш улюблений спортсмен? Розкажіть партнёру.

Тепер я можу говорити про відомих українців

10 Дайте відповіді на питання.

1. Хто такий Віталій Кличко?
2. Яке прізвисько має Віталій Кличко?
3. Яке прізвисько має Володимир Кличко?
4. Володимир – одружений?
5. Хто дружина Віталія?
6. Яка професія Наталі?
7. Скільки дітей у Віталія Кличка?
8. Які захоплення у Володимира?
9. Хто старший – Володимир чи Віталій?
10. Що обіцяють браті Кличкі?

1.4 Вчимо граматику

1.4.1 (30) Прочитайте та прослухайте діалог.

- Алло!
- Добрий день! Це пані Оксана?
- Так.
- У Вас є вільна квартира?
- Так, у мене є дві вільні квартири, але невеликі. Скажіть, будь ласка, яка у Вас сім'я? У Вас є дитина? Син чи донка?
- Так, у мене є діти... п'ятеро: два сині і три донки.
- О! А у Вас є домашня тварина?
- Так, у нас є домашні тварини.
- То у Вас є кіт?
- Ой, та в нас два коти.
- Можливо, у Вас є ще й собака?
- Звичайно, у нас три собаки.
- Сподіваюся, це все?!
- Та ні, у нас є папуга. Алé у неї ще є яйця, ой ні, два яйця, тому скоро в нас буде вже три папуги.
- Чудово! Скажіть, будь ласка, а кінь у Вас є?
- Ой, ні! На жаль, ні. Коні дуже великі. Алé в нас є свиня.
- У Вас є сім'я є свині?
- Та ні, лише одна свиня. Вона маленька.
- Як добре. Гарàзд, у мене також є гарàж. А у Вас є машини?
- Так, у нас дві машини.
- Ну, звичайно. Добре, у мене є два гаражі.
- А меблі у Вас також є?
- Меблі? Так, є.
- Шафа?
- Так, чотири шафи.
- Ліжко?
- Звичайно, у нас ужé є чотири ліжка.
- А стіл?
- У нас два столі.
- А стілець?
- Так, алé в нас є лише три стільці.
- Послухайте, а чоловік у Вас є?
- Так.
- Сподіваюся, він у Вас один?
- Так? А що?
- Та ні, нічого. Просто Вам, мабуть, потрібен гуртожиток, а не квартира.
- Ой, гуртожитки - ні! Там нас не хочуть.
- Ну, це й не дивно!

Множинá імénників

2 Вíпишіть з діалогу пари імénників в однині та множині, відповідно до спóсobу utvórenня фórmы множинý.

1) + -и 2) + -i 3) + -a

квартира - квартири

4) + -я 5) ~~-o~~ + -i 6) i → o + -и/-и

7) ~~-o~~ + -и 8) інші

Увáга!

Запóвніть таблицю:

	Однинá	слово закінчується на	Зміни	Множинá
Чоловічий рід	брать	Ø	+ -и	
	учитель	-ь →	-i	
	трамвай	-й →	-ii	
	ніж	-ж,-ч, -ш, -щ,	+ -i	
	лікар	-ар/-яр		
Жіночий рід	школляр		+ -i	
	пò друга	-а →	-и	
	бабуся	-я →	-i	
	професія	-ія →	-ii	
	сім'я	-'я →	-'i	
Середній рід	площа	-ж,-ч, -ш, -щ + а →	-ж,-ч, -ш, -щ + i	
	ліжко	-о →	-а	
	яйце	-е →	-я	
	прізвище	-ж,-ч, -ш, -щ + е →	-ж,-ч, -ш, -щ + a	
	задання	2+ я	= 2+ я	

Увáга!

Одніна́	Множинá
після числа 2, 3, 4	не після числа
дитíна	дитíни
матí	матéрі
ім'я	іменí
друг	другá
дívчина	дívчини
людíна	людíни
óко	óка
	óчі

Увáга!

Діти/люди + збірний числівник

Кількісний числівник	Збірний числівник
два	двóє
три	трóє
четýри	чéтверо
п'ять	п'ятеро
шість	шéстero
сім	сéмеро
вісім	вóсьмеро
дéв'ять	дéв'ятеро
дéсять	дéсятеро

! Збірний числівник + дітéй
людéй

4 Запóвніть таблицю та запам'ятайте.

i → o	- ок xo	-ень, -ець x e
стíл - столí	будíнок - будíнки	день - днí
кіт -	гуртожиток -	інозéмець - інозéмцí
сíк - сóки	квítок -	українecь
рíк -	малóнок -	хлóпець -
кóлір - кольорí	ránок -	олівець -
кінь -	огóрок -	стíлець - стíльцí

5 Утворіть фóрму множинí.

- квартíра _____, американець _____,
 стíлець _____, стíл _____,
 ранок _____, день _____,
 кінь _____, вéчір _____,
 хлóпець _____, rík _____,
 жінка _____, дívчина _____,
 чоловíк _____, дитíна _____,
 людíна _____, лікар _____,
 викладáч _____, kít _____.

6 1.4.6 (31) Слúхайте, повтóрюйте та запам'ятóвайте.

Увáга!

Зміни нáголосу:

син – синí, брат – братí, жінка – жінкí,
 дочка – дóчки, сестrá – сéстри,
 чоловíк – чоловíкí, товариш – товаришí,
 вікно – вікна, мóре – моря, слóво – словá,
 рíчка – ríčki, олівець – олівцí, стíлець - стíльцí,
 словník – словникí

Увáга!

У мéне є ТРИ сестрí /дóчки/
 У мéне є ТРОЄ братíв/синíв

9 Складіть рéчення.

Наприклад: 3 (сестрí)
 У мéне є три сестрí

- 2(синí) _____
 3(дóчки) _____
 4(дрúzi) _____
 4(пóдруги) _____
 3(сусíд) _____
 3(сусíдки) _____

Тепéр я мóжу утворýти множинú та говорýти про домáшnих тварýн

1.5 Читáємо та обговóрюємо

Популярні телеведúчі

1 Прочитайте текст.

Це відома українська телеведúча каналу 1+1 Марічка Пáдалко. Її чоловíк Єгор Сóболев – колíшній

журналіст. Єгор з Росії, але вже дéв'ять рóків він громадянин України. Тепер Єгор також відомий політик і депутат.

У Єгора і Марічки троє дітей: один син і дві дóнечки. Сина звати

Михáйлик. Йому сім рóків. Старша дóчка – Марічка, як мама. Їй шість рóків. А молóдшу дóнечку звати Катrúся. Вона ще малéнька, ій лише чотири рóки. «Вáжко, колí в тебе троє дітей, і ти телеведúча», – це слова Марічки, але, насправді, вона дóбрíй журналіст і чудóва мама.

2 Підберіть вýзначення до вýділених у тéкті слів.

1. малéнька дóчка
2. людíна, якá має пásport країни
3. журналіст, який ведé телевíзійні прóграми
4. популярна, її дóбре знають

3 Скажíть, прáва (P) чи непráвда (H). Вýправте непráвильні реçення.

1. Марічка Пáдалко – журналіст і телеведúча.
2. Її молóдша дóнечка – Марічка.
3. Її чоловíк Єгор – зáраз телеведúчий.
4. У нéї троє дітей.
5. У Єгора і Марічки два синí й одна донька.

4 Прочитайте текст ще раз. Закрýйте книжку і спróбуите розказáти текст рáзом. Одíн студéнт говорить однé реçення.

5 Подивíться на фотографíю. Як Ви дúмаєте,

- якá його профéсія?
- скільки йому рóків?
- він одружений?
- у нéного є діти?

6 1.5.6 (33) Послúхайте текст та перевíрте Вáши вíдповídi.

7 Складíть подíбну рóзповíдь про Вáшого дру́га чи пóдругу.

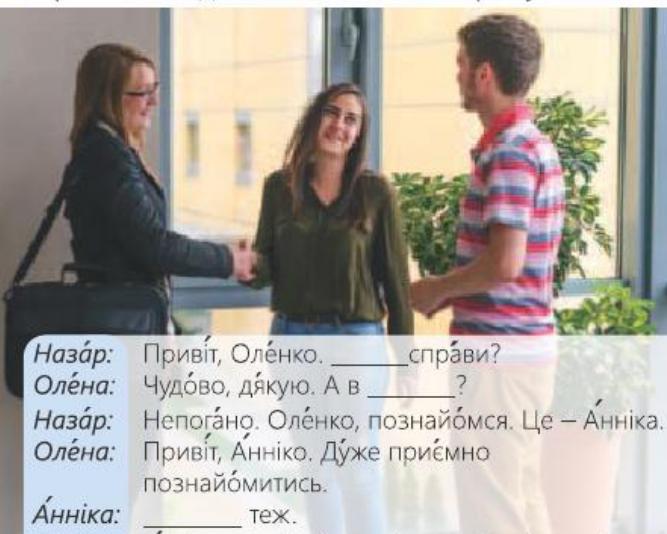
8 Зробíть вprávu 1.5 з Додáтка.

**Тепéр я мóжу говорýти про сім'ю
могó дру́га**

1.6 Говоримо українською

Формули ввічливості

1 Прочитайте діалог та заповніть пропуски.

Назáр: Привіт, Олéнко. _____ спрáви?
Олéна: Чудово, дякую. А в _____?
Назáр: Непогáно. Олéнко, познайомтися. Це – Áнніка.
Олéна: Привіт, Áнніко. Дúже приємно познайомтись.
Áнніка: _____ теж.
Назáр: Áнніка – мої давня пóдруга. Тепéр вона наша студéнтка.
Олéна: Спráвдí? А _____ ти, Áнніко?
Áнніка: Я з Німеччини, з Гáмбурга.
Олéна: Переpróшую, повторí, будь лáска.
Áнніка: Я з Німеччини, з Гáмбурга.
Олéна: Це цíкáво. Чому ти тут?
Áнніка: Я вивчáю українську мóву.
Олéна: Молодéць! А в _____ є брат чи сестrá?
Áнніка: У меñe є старша сестrá.
Олéна: _____ їй рóків?
Áнніка: Йí двáдцять сíм _____.
Олéна: Якá її профéсія?
Áнніка: _____ – лíкарка.
Олéна: О, це добре. А вонá одруженá?
Áнніка: Нí, вонá ще _____, алé в нéї є хлóпець.
Олéна: О, чудово. Вíбач, Áнніко, я мýшу вже йти. Побáчимось пíзніше. Па-пá.
Áнніка: Па-пá.

2 1.6.2 (34) Послухайте діалог та перевірте Ваші відповіді.

3 Прочитайте діалог в осóбах.

4 Заповніть пропуски.

Áнніка з _____.
У нéї є _____.
Їй _____.
Вонá _____.
У нéї є _____.

Увáга!

Корíсні фráзи.

Будьте здоровí! – Дякую!

Підберіть відповіді до настóпних фраз:

Дúже приємно познайомтись!

Дякую.

Взаéмно.

Па-пá.

Так, слúхаю.

Дякую.

Немá за що.

Менí теж.

Я теж.

Та нíчого.

6 1.6.6 (35) Послухайте та перевíрте.

7 Що Ви скáжете в таких ситуáціях? Запóвніть пропуски.

Ви хóчете вýйти з автóбуса

Зупинíть, будь лáска

Ви стáли комúсь на ногу

Хтось єсть

Хочете запитáти щось у продавця в магазíні

Хтось чхáє

Хтось зробíв Вам добро

Ви прощáєтесь

8 Попрактикуйте з партнéром розмóвні фráзи з вpráви 7 та відповíді на них.

Напрíклад: Вíбачте! – Та нíчого.

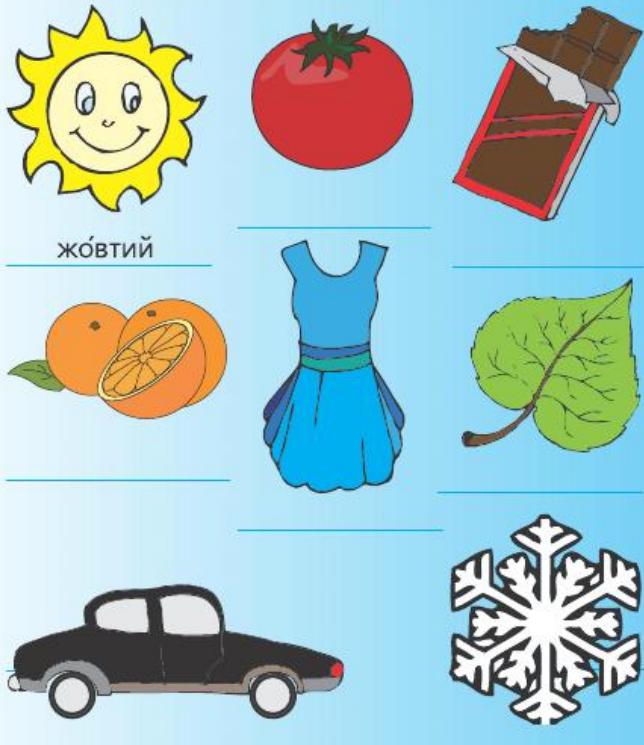
Тепéр я вмíю бýти ввíчливим

1.7 Пишимо українською

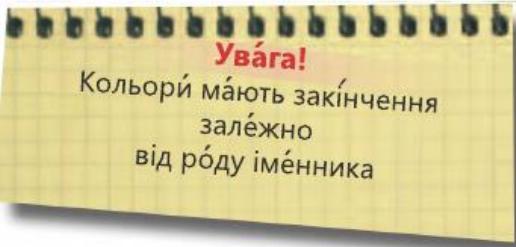
1 1.7.1 (36) Подивіться на кольори, послухайте та повторіть.

2 Підпишіть кольори під малюнками.

3 Запитайте у Ваших друзів. Який твій улюблений кольор?

Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід	Множина
-ий/-ій зелений/ сіній	-а/-я зелена/ сіня	-е/-є зелене/ сінє	-і зелені/сіні
? який?	? яка?	? яке?	? які?

4 Напишіть фрази.

червона машина

5 Одін студéнт кáже:
"Я бачу тут щось. Воно _____ (кольор)"
Інші студéнти відгáдують.

Про сéбе

1. Менé звáти Андрéй. Я зі Львóва. Менí 28 рóків. Я лíкар і студéнт Українського катóлицького університету. У мéné є молóдша сестра Оксáна. Її 15 рóків, і вона ще шкóлярка.

2. Моé хóбі – спорт, напрýклад, футból і тéніс, а також подорожувáння. Моí захóплеñnя спív і тáнцí. Мíй улóблений kólír – зелéний.

Моя улóблена акtrýsa – Джéніфер А́нiston.

3. У мéné великий сíriй kít. Він клásníj.

4. Я весéliй і aktívnyj хлópeç. Я дóбрý друг.

1. Менé звáти Наталя. Я з Киéva. Менí 22 рóків. Я перекладáč. У мéné є стáрший брат Олéг. Йомú 25 рóків. Він архítektor.

2. Моí захóплеñnя – тáнцí та fotografíja. Моé хóbí takóж шáхи та kompýuterñí ígri. Мíй уlóbleniй kólír – блакýtníj. Мíй uлóbleniй aktór – Bred Pitt.

3. У мéné малénykij bílyjсобáka. Він дúже gárñij.

4. Я серýózna і spokýjná dívčina. Dúmaю, я xorósha pódruoga.

Join now!

6 Прочитáйте два оголóшenня для сáйту знайóмств. У якíй частíni є такá iñfórmáciá:

1. vík _____
2. xóbí _____
3. domáshni tvaríny _____
4. profécia _____
5. im'ý _____
6. xarákter _____
7. sím'ý _____

Увága!

Запам'ятáйте:

велиký ~~X~~ малénykij
serýóznyj ~~X~~ весélij
spokýjný ~~X~~ aktívnyj

7 Дáйте vídpovídi na pitánnja.

1. Як їх звáти? Його зváti Andréj, **a** тí зváti...
2. Сkílki їm rókív?
3. Zvídki vóný?
4. Яkí ihní profécia?
5. U них є bratý чi séstri?
6. Яkí ihní zaхóplenja?
7. Яkí ihní uлóbleni kólír?
8. Яkí ihní uлóbleni aktór?
9. Яkí в них domáshni tvaríny?
10. Яkí в них xarákteri?

8 Зробíte vprávu 1.7 з Додátka.

9 Дáйте vídpovídi на pitánnja pro sébe.

1. Як Вас зváti?
2. Сkílki Вам rókív?
3. Zvídki Vi?
4. Яká Vášha profécia?
5. U Vas є bratý чi séstri?
6. Яkí Váši zaхóplenja?
7. Яký Ваш uлóbleni kólír?
8. Яký Ваш uлóbleni aktór?
9. Яká U Vas є domáshnia tvarína?
10. Яký U Vas xarákter?

10 Напишíte про sébe dla сáйтu знайómstv (50-60 slív). Дотрýmujtесь схémi:

Abzáç 1

Im'ý, vík, místo/kraína, profécia, sím'ý

Abzáç 2

Zaхóplenja, uлóbleni kólír, uлóbleni aktór/aktórsa

Abzáç 3

Domáshni tvaríny

Abzáç 4

Xarákter

Teper я вмýo писáti pro sébe

野思
心靈
世界

2

Де ти?

У цьому уроці:

Лéксика: місця та подiї в мiстi, нáпрямки

Грамáтика: мiсцеvий вiдмiнок iмénника, дiеслóво БУТИ: минулий i майбутнíй час

Розмóвна мóва: нáпрямки

Письмó: поштiвка

2.1 Вчимó словá та слúхаємо

Мíсто

Починáємо

- 2.0.1 (37) Послúхайте та повторíть.

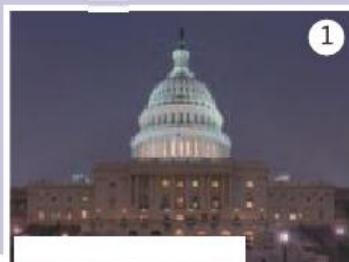

— Як Вас звати?
— Менé звати Олéна.

— Як називається це мiсто?
— Це мiсто називається
Парíж.

Скажíть, як називаються цi мiстá.

- 2.0.3 (38) Послúхайте та перевíрте.

Скажíть,

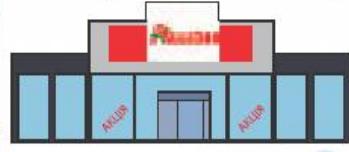
- як називається Вáше мiсто;
- Вáше мiсто старé;
- скíльки йомý рóків;
- що там є.

1 Напишіть, що на малюнку.

Ресторáн магазíн стадiон стóянка парк
супермáркет базáр цéрква кiнотеáтр
шкóла унiверситеt музéй банк теáтр
вокáл пошта лiкарня зупíнка рáтуша
вúлиця площа аптéка галерéя каfé
басéйн туалéт клуб аеропóрт

шкóла

2

3

4

5

6

7

8

10

11

12

2.3 Говоримо про Україну

Україна – країна чудес

1 Дайте відповіді на питання.

1. Які цікаві місця у світі Ви знаєте?
2. Які цікаві місця в Україні Ви знаєте?
3. Що Ви хочете побачити в Україні?

де?
на півночі
на півдні
на сході
на заході

але
у центрі

захід

Увага!
Ужгород розташований...
Вінниця розташована...
Рівне розташоване...
Чернівці розташовані...

північ

схід

південь

2 Скажіть, де розташовані міста:

Львів Черкаси Одеса Запоріжжя

Увага!

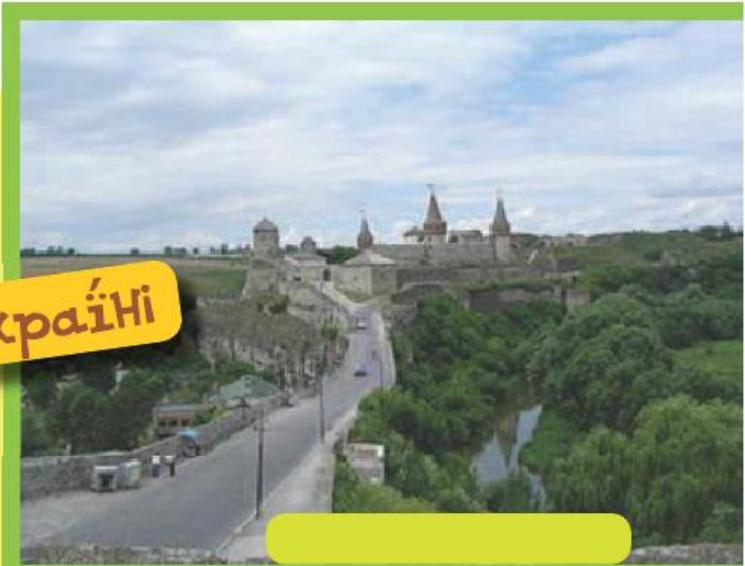
Це міст.

Це місто.

Це місце.

3 Прочитайте текст і підпишіть фотографії.

Цікаві місця в Україні

Херсонес – це античне грецьке місто-держава в Криму. Зараз його руїни – у місті Севастополь на півдні України. Ім ужé 2500 рóків.

Кам'янéць-Подíльський – це дуже гарне українське місто на заході України. Тут є стара фортеця. У фортеці зараз музéй. Біля фортеці розташований старий Турецький міст через річку та великий каньйон. У Кам'янці також є церкви та монастири.

Вíлкове – місто в Одéській області. Його також називають «Українська Венéція». Це місто на воді. У місті, як у Венéції, – малéнькі канáли. Майже в кóжній сім'ї є човен. Це гарне малéньке місто на півдні України.

Софіївка – це унікальний парк у місті Умань у центрі України. Йому вже 200 рóків. У парку є чудові озéра, фонтани, екзотичні дерéва та античні

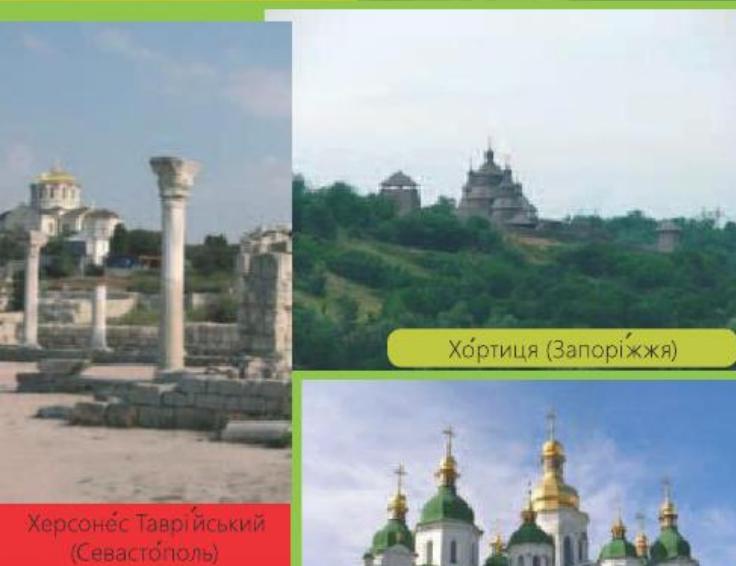
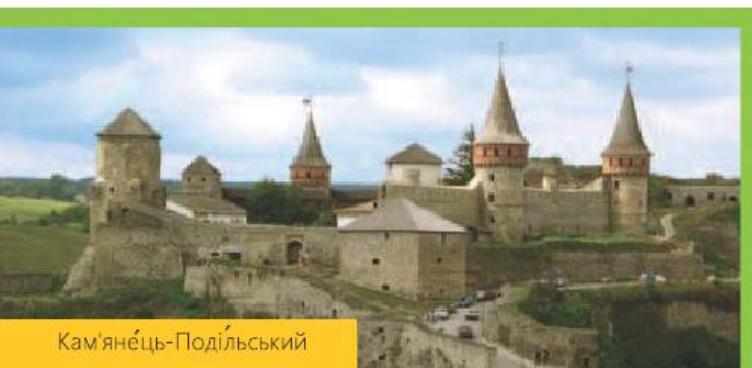
ні
статуї. Тут, як у кін-

4 Дайте відповіді на питання.

1. Де розташований Херсонес?
2. Скільки років Херсонесу?
3. Яке місто називають це «Українська Венеція»?
4. Що є в Софіївці?
5. Що є в Кам'янці?
6. Скільки років Софіївці?

5 Подивіться на список «Сім чудес України». Які з них Ви вже знаєте?

6 2.3.6 (43) Послухайте діалог про інші чудеса України.

7 Виберіть правильну відповідь.

1. Де є фортеці?
 - A. у Херсонесі та в Хотині
 - B. у Кам'янці та в Хотині
 - C. на Хортиці та в Умані.
2. Софія Київська – це
 - A. фортеця
 - B. підземні печери
 - C. церква
3. Хортиця – це
 - A. церква
 - B. острів
 - C. місто
4. Скільки років Хотинської фортеці?
 - A. сімсот
 - B. тисяча
 - C. дві тисячі

8 Послухайте діалог ще раз та перевірте Ваші відповіді.

9 Ви – гід і зараз Ви на екскурсії. Розкажіть про одне з чудес України.

10 Підготуйте розповідь про сім чудес Вашої країни.

Тепер я вмію говорити про цікаві місця в Україні

Хотінська фортеця (Хотин)

3

Моє життя

У цьому уроці:

Лéксика: нáзви дíй, порí рóку, днí тýжня

Граматика: теперішній час дíеслóва, частотно-часовí прислівники

Розмóвна мóва: звíчки, рóзклад

Письмó: неофíційний лист

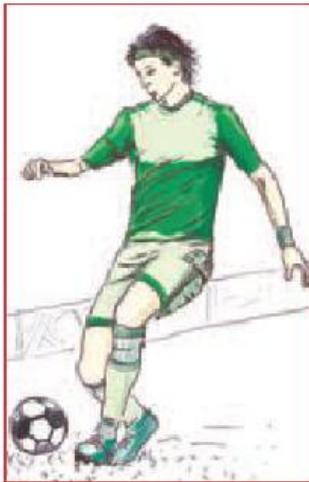
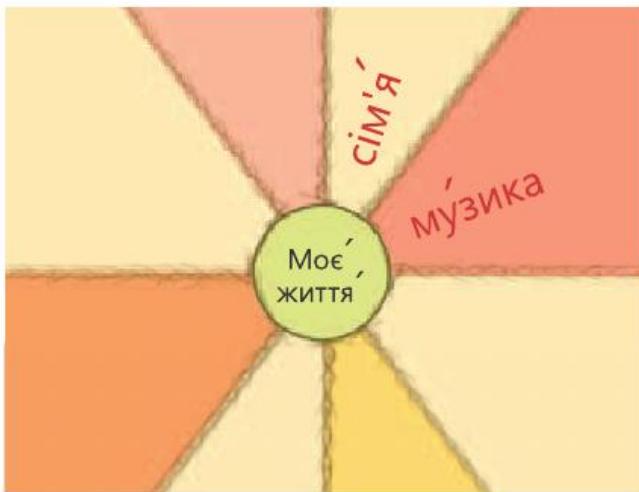
3.1 Вчимó словá та слúхаємо

Що робítи?

Починаємо

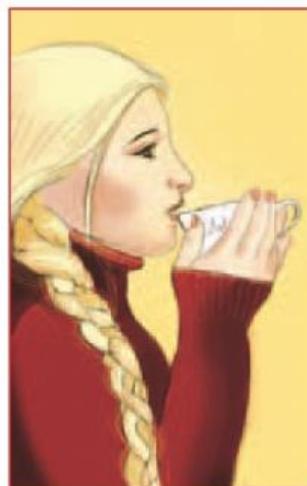
Подумайте і напишіть, з чого складається Ваше життя.

Наприклад: Моє життя – це сім'я, музика...

- 1 Подивітесь на малюнки та підберіть до них дíесловá.

читáти	вчýти	спáти
співáти	гуляти	гráти у футбól
танцювáти	писáти	слухáти мóзикu
розмовляти	сидíти	стóятí
лежáти	їсти	пýти
готувáти їсти	плáвати	

5

Смачного!

У цьому уроці:

Лéксика: їжа, опис їжі, грóші

Граматика: західний відмінок імéнника (нестóти) та прикмéтника: фóрма і вживання, родовий відмінок імéнника та прикмéтника: фóрма і вживання, дíєслова **їсти** і **пити**

Розмóвна мóва: купíвля продúктів, кількість продúктів

Письмо: скáрга

5.1 Вчимó словá та слúхаємо

У саду чи на горóді

Починаємо

- Яка Ваша улю́блена їжа?
- Яка їжа Вам не смакує?
- Який Ваш улю́блений напій?
- Який напій Вам не смакує?

1 Подумайте, де ростуть ці овочі та фрукти. Запишіть їхні нázви у відповідні колонки. Одне слово можна записувати в кілька колонок.

ЩО РОСТЕ...

в саду	в лісі	на горóді

бúр'як

капúста

яблуко

моркva

слива

груша

цибуля

полунíця

малина

картофля

черéшня

квасóля

кавúн

кукурúда

пéрсик

горíх

помíдор

чорníця

абрико́с

гриб

часнíк

апельсíн

дýня

огóрóк

вишня

Корисно жити корисно

У цьому уроці:

Лéксика: їжа, святá, традиції, приготування страв

Граматика: орудний відмінок іменника та прикметника: форма і вживання

Розмовна мóва: замовлення столика в ресторані, шкідливі звички

Письмо: рецeпт

6.1 Вчимо словá та слухаємо

Корисно чи шкідливо?

Починаємо

1. Ви любите їсти в ресторанах швидкої їжі – фаст-фúдах?
2. Як Ви думаєте, швидка їжа корисна?
- 1 Поділіть цю їжу на корисну (доbro для здоров'я) та шкідливу (недобро для здоров'я).

зéльень

газовані напóї

салáт

пíво

торт

гамбургер

йогурт

яблука

рис

картофля-фрí

чíпси

хот-дóг

Корисна їжа /безпéчна/	Шкідлива їжа/небезпéчна/

- 2 Доповніть таблицю у вправі 1 Вашими, варіантами. Як часто Ви їстé шкідливу їжу? Чому?

- 3 6.1.3 (72) Послухайте тексти і скажіть, правда (P) чи неправда (N). Якщо Неправда, віправте речення.

1. Микола кáже, що небезпéчно ходити по вулиці, говорити по мобілці і нáвіть дíхати; _____ мáмі «Дýкую» за те, що вонá щоднá готує йому свíжу їжу в гуртожитку. _____
2. Ірина кáже, що здоров'я дíтей важливé, а її – нí; _____

що самá бúде їсти чípsi, а дíтям скáже: «Ні, не можна!» _____

3. Васíль кáже, що бúде думати, чи швидка їжа небезпéчна; _____ що хóче гróші за швидку їжу. _____

- 4 Прочитайте текст у розділі Аудіо та перевірте Вáші відповіді до вправи 3.

- 5 Якé Вáше стáлення до швидкої їжі? Ви думаєте так сáмо, як Микóла, Ірина чи Васíль?

Тепéр я мóжу сказáти, що корисно їсти, а що шкідливо

Мій рідний дім

7.1 Вчимо слова та слухаємо

Кімнати і те, що у них

Починаємо

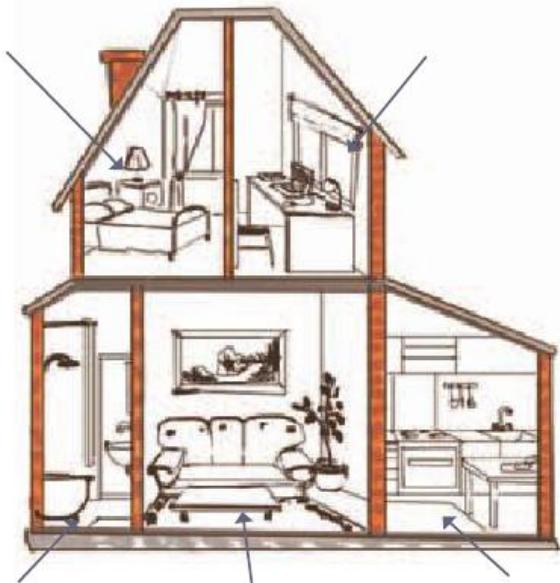
1. Де Ви живе́те: в особняку чи у кварти́рі?
2. Скільки кімнат у Вашому будинку/кварти́рі?
3. Скільки людей живе́ разом з Вами?

1 Напишіть нázви частин будинку

вікно двері пérший поверх дах гарáж
вхід балкон горище другий поверх

2 Подивітесь на малюнок. Які кімнати є в цьому будинку?

спáльня вітáльня вáнна кúхня кабíнет

У цьому уроці:

Лéксика: будýнок, кімнáта, мéблі

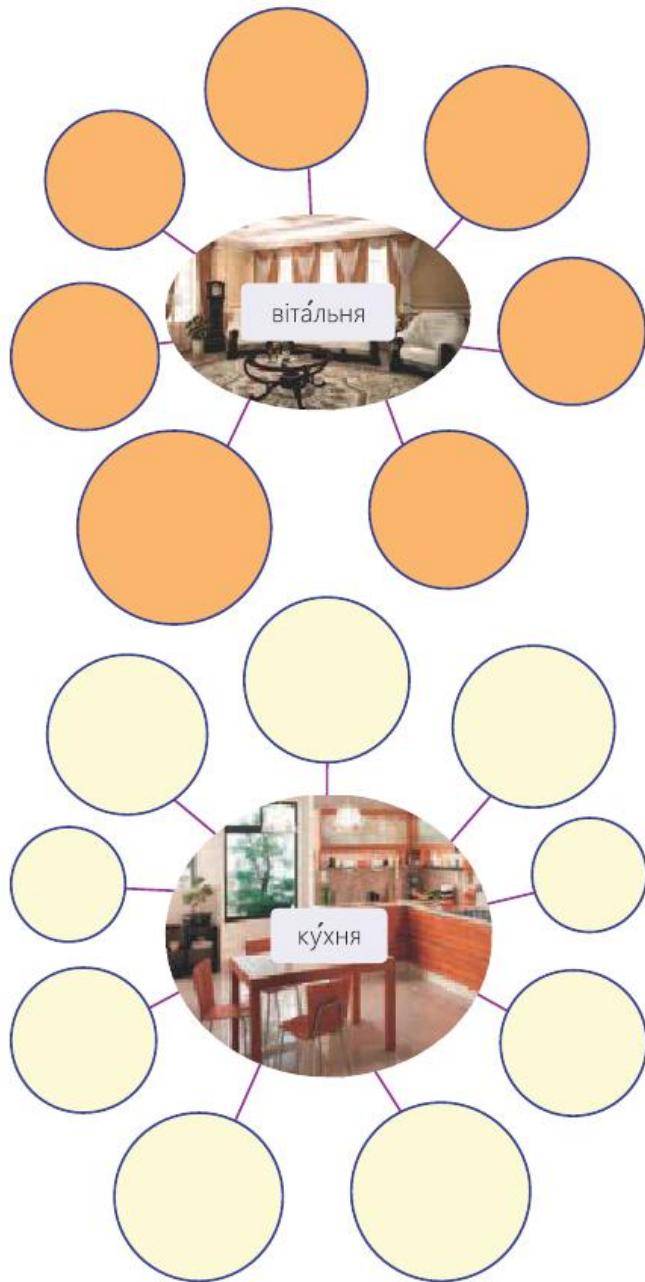
Граматика: імénник та прикмéтник: місцéвий, орудний, родовий відмінки; приймénники місця

Розмóвна мóва: опис будýнку, кімнáти; оренда квартири

Письмо: реклáма

3 Впишіть у схéми предмети, які є в кóжній з кімнат.

телевíзор	холодильник	душ	шáфа	плита
вáнна	журналýний стóл	дзéркало (2)		крíсло
зубна пáста	лéжко	стíл	піаніно	мýїка
стілець	кýлим	унітáз	дивáн	пóсуд
комп'ютер	подушка	зубна щíтка	комóд	
мýло	кухоннí шáфки	камíн	ковдра	
книжкова шáфа	монітор	мікрохвильова (пíч)		
уми瓦льник	комп'ютерний стíл	духóвка		

8

Час і місце

8.1 Вчимо слова та слухаємо

12 місяців

Починаємо

Подивіться на календар. Скільки місяців у році?
Скільки днів у тижні? Скільки днів у місяці?

місяць

Січень

день

число

Грудень

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
26	27	28	29	30	1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31	1	2	3	4	5	6

Лютий

Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
28	29	30	31	1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	1	2	3

Знайдіть скорочені
позначення для днів тижня.

понеділок _____ пн.

вівторок _____ вт.

середа _____ ср.

четверг _____ чт.

п'ятниця _____ пт.

субота _____ сб.

неділя _____нд.

9

Щасливої дорóги!

9.1 Вчимо словá та слухаємо

У цьому уроці:

Лéксика: тráнспорт, пóдорожí, погóда

Грамáтика: прислівник; дíесловá рúху

Розмóвна мóва: подорожува́ння; рóзповідь; менí сподобалося;

менí хочеться; я збираю́ся

Письмó: щодéнник

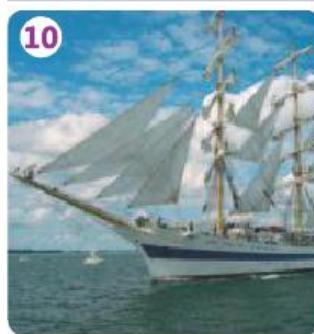
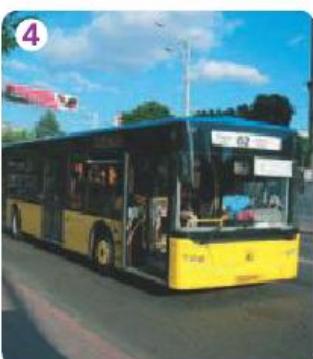
Тráнспорт

Починаємо

1. Ви любите подорожува́ти? Як чáсто Ви подорожу́єте?
2. У котрíй з цих країн Ви вже були? Скíльки рóків тóму?

Польща	Швейцáрія	Китáй
США	Японія	Австрáлія

- 1** Подивіться на малюнки. Напишіть, який це вид тráнспорту.

трамвáй
автóбус
літák
маршрутка
тролéйбус
велосипéд
поїзд
метró
корабéль
таксí
машина

Увáга!

Подорожува́ти + тráнспорт (орúдний відмінок)

Я люблю подорожува́ти машиною.

- 2** Постáвте словá в ору́дному відмінку.

автóбус _____

літák _____

трамвáй _____

маршрутка _____

тролéйбус _____

поїзд _____

метró _____

корабéль _____

таксí _____

велосипéд _____

10

Ми найкращі у світі

У цьому уроці:

Лéксика: частини тіла, зовнішність; бдяг; тварини; географія**Граматика:** ступені порівняння прикметників**Розмовна мóва:** опис зовнішності, порівняння; купівля бдягу; опис місцевості**Письмо:** презентація

10.1 Вчимо словá та слухаємо

У нéї світле волóсся і голубí очí

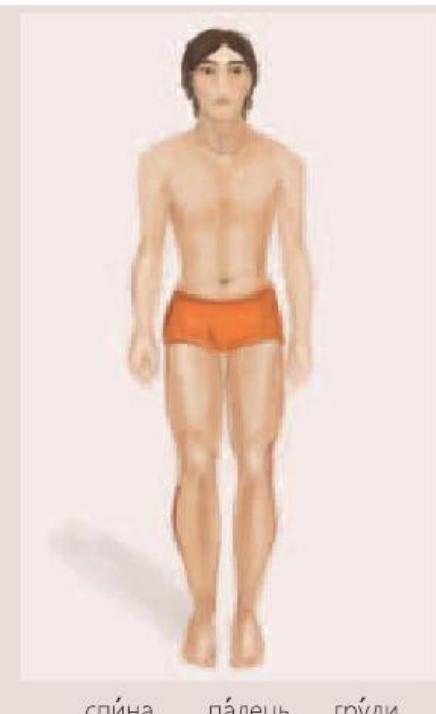
1 Подивіться на малюнки. Позначте на них частини тіла.

живіт

плечé

головá

спина

пáлець

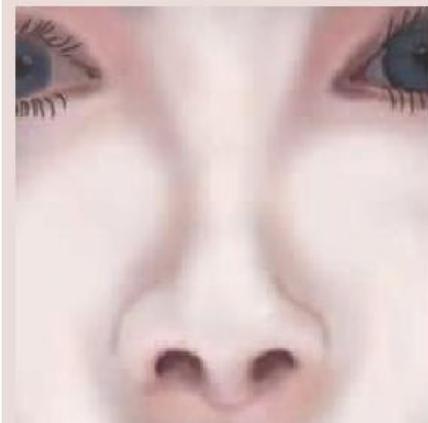
грúди

Головá

ніс волóсся вúхо бровá
підборіддя очко шýя рот
обличчя губи

2 Назвіть частини тіла. Знайдіть зúби і язíк.

11

Розкажі мені казку

11.1 Вчимо словá та слухаємо

Що ти робíв і що ти зробíв?

Починаємо

Прочитайте питання та відповіді до них.
Подивіться на таблицю дієслів на с. 259. У якій колонці дієслово **писати**? А **написати**?

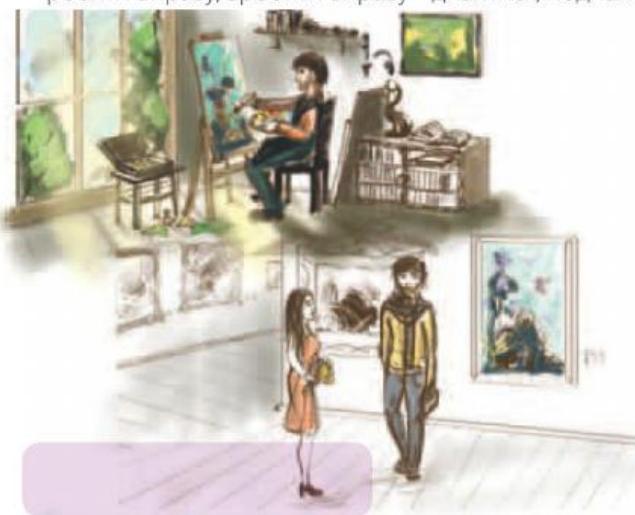
1. Що Ви робíли вчóра? – Я **писає** впрáви з **української мови**.
2. Тe, що Ви робíли вчóра, Ви зробíли дóбре? – **Думаю, я написає** їх дóбре.
3. Ви зробíли це швидко чи робíли це дóвго? – **Я написає** впрáви дúже **швидко**/Я **написає** їх дúже **дóвго**.

Дáйте відповіді на питання про сéбе.

Використовуйте список дієслів у Довіднику.

- 1** Подивіться на малюнки і доберіть до них пари слів.

Давáти/да́ти істи/з'ести фотографувáти/сфотографувати
лягáти спáти/лягти спáти читáти/прочитáти
пýти/вýпити бráти/взýти малюáти/намалюáти
готувáти/приготувати шукáти/знайти
вирíшувати/вýрішити продавáти/продажи
робíти впрáву/зробíти впрáву дивíтися/подивíтися

У цьому уроці:

Лéксика: казка; приготування до весілля

Граматика: недоконаний/доконаний вид дієслів

Розмóвна мóва: трéба, потрібо, мусити, мóжна, могтý

Письмо: казка

У цьому уроці:

Лéксика: подарунки, привітання, побажання

Граматика: давальний відмінок, знахідний відмінок (істоти)

Розмовна мóва: привітання, побажання

Письмо: лист до Святого Миколая

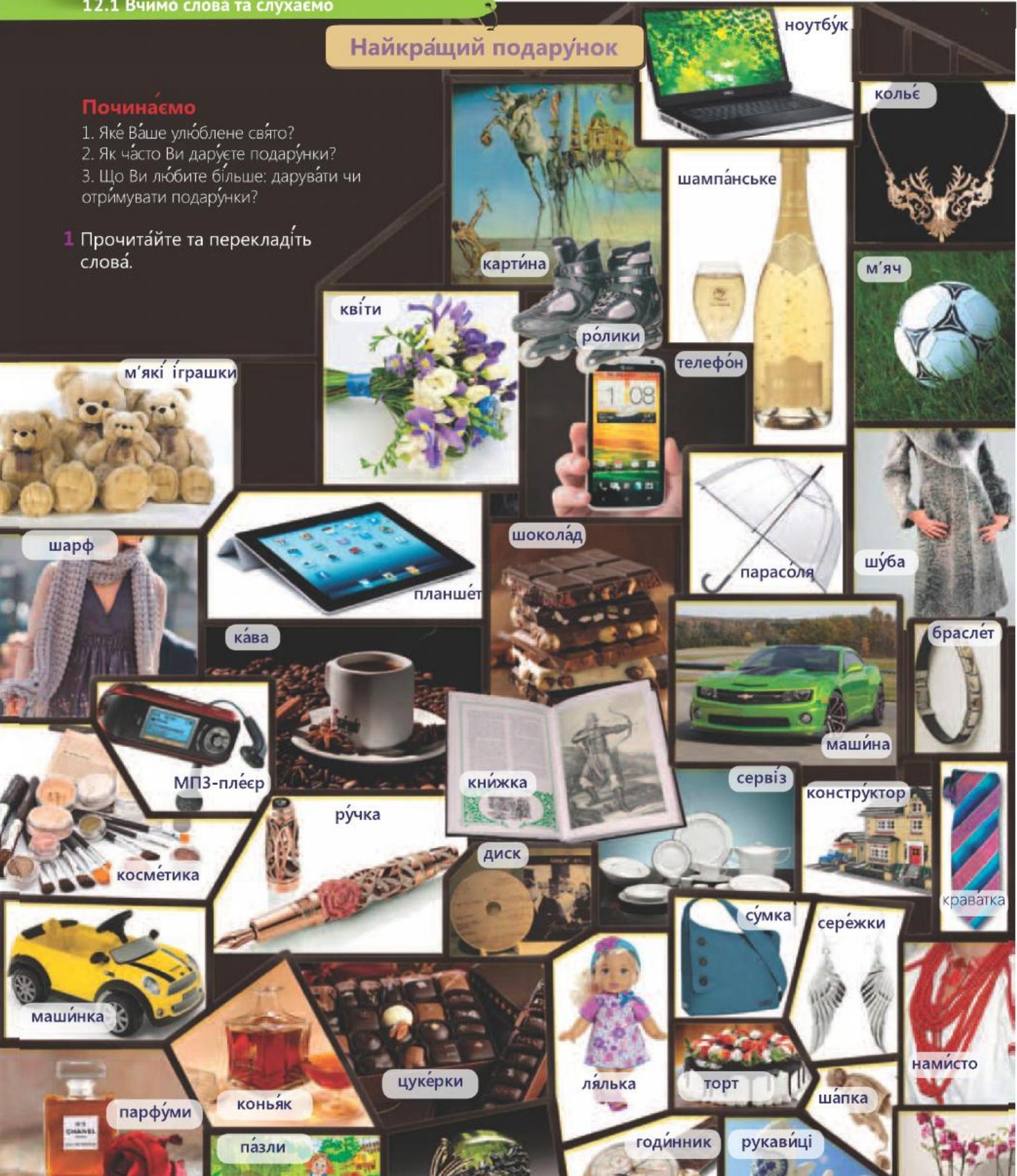
12.1 Вчимо слова та слухаємо

Найкращий подарунок

Починаємо

1. Яке Ваше улюблене свято?
2. Як часто Ви даруєте подарунки?
3. Що Ви любите більше: дарувати чи отримувати подарунки?

1 Прочитайте та перекладіть слова.

184

пérстень

вазон

Слово автора

Дорогі мої студенти,
щиро вітаяю Вас із закінченням
вивчення цього підручника.
Сподіваюсь, наша співпраця була
для Вас цікавою та корисною.
Бажаю Вам і надалі поглиблювати
Ваші знання з української мови
з відмінами рівнями нашого підручника,
досягти досконалості та завжди
отримувати лише задоволення
від спілкування з людьми.

Щиро Ваша Мар'яна Бурак

Аудіо

Вступ

Зáпис 1

0.2.2 Послухайте та повторіть.

ма	мо	му	ме	ми	мі
та	то	ту	те	ти	ті
на	но	ну	не	ни	ні
га	го	гу	ге	ги	гі
ха	хо	ху	хе	хи	хі
ка	ко	ку	ке	ки	кі
ра	ро	ру	ре	ри	рі
ла	ло	лу	ле	ли	лі
жа	жо	жу	же	жи	жі
за	зо	зу	зе	зи	зі

га - га	го - го	ти - ти	гі - гі
га - ха	го -xo	ти - хи	гі - хі
ка - ха	ко - xo	ки - хи	кі - хі

Зáпис 2

0.2.3 Послухайте та запишіть словá.

Автó, кінó, метрó, таксí, легéнда, стадіон, університет, центр, Україна, Кіїв.

Послухайте ще раз та перевірте.

Зáпис 3

0.2.5 Слухайте і повторюйте.

ла - ля	ло - льо	ле - ле	лу - лю	ли - лі
на - на	но - ньо	не - не	ну - ню	ни - ні
са - ся	со - сьо	се - сс	су - сю	си - сі

Зáпис 4

0.2.6 Слухайте і повторюйте.

бя - б'я	пя - п'я	вя - в'я
мя - м'я	фя - ф'я	ря - р'я
бю - б'ю	пю - п'ю	вю - в'ю
мю - м'ю	фю - ф'ю	рю - р'ю

Зáпис 5

0.2.8 Послухайте, повторіть і поставте наголоси, де потрібно.

Перекладіть словá.

теáтр	музыка	óпера
музéй	гítара	балéт
цирк	піаніно	банк
кінотеáтр	фíльм	парк
спортсмен	óфіс	
футbóл	комп'ютер	
баскетbóл	прýнтер	
хокéй	скáнер	

Зáпис 6

0.2.9 Послухайте текст. У вprávі 8 обведіть словá, які Ви чýєте в téксті.

Перекладіть словá.

Це великий і гáрний парк. У парку стоїть кінотеáтр. Тут люди дíвляться цíкавий

фíльм. Пóруч стоїть теáтр. Звíдти долинá чудова мúзика. Це грае гítára і піаніно. У кінцí пárку – спортивний майдáнчик. Тут дíти гráють у футbóл. Бíля вхóду в парк стоїть банк. Тут є óфіс. В óфісі є комп'ютер. Бíля вíкнá на стóлику бáчимо прýнтер і кscérok. На стóлі лежáть: рúчка, папíр і скóтч.

Послухайте ще раз та перевíрте.

Зáпис 7

0.2.10 Послухайте та запишіть словá.

Супермáрket, студéнт, секретáр, дíректор, фíрма, фéрма, Америка, Еврópa, Áзія, Áфrika, Егípt, В'єтнám, Австрália, Китái, Венéція, Вíден, Львíв.

Послухайте ще раз та перевíрте.

Зáпис 8

0.3.1 Послухайте та повторіть.

- Добrий день!
- Добrий день!
- Я – Андрíй. А Ви?
- Я – Олéна.
- Дуже приéмно!
- Менí теж!

Зáпис 9

0.3.2 Послухайте та повторіть.

Добrий ранок! /Добrого ранку!
Добrий день/Добrого дня!
Добrий вéčir!/Добrого вéчора!
Привít!

До побáчення!/До зúстíci!/Пa-пá.
На добrání!

Зáпис 10

0.3.4 Послухайте та прочитайте дíалóг.

- Привít, Олéно!
- Привít, Натáliu! Як спрavi?
- Добrе, дákую! А в téбے?
- Чудóво, дákую! Рáда тебé báchiti!
- Я теж!

Зáпис 11

0.4.4 Послухайте та перевírte.

Його звáти Фréddi Mérk'юri.
Його звáти Чárlí Cháplín.
Її звáти Búlí Góldberg.
Його звáти P'ær Ríshár.
Його звáти Déivid Békkem.
Його звáти Džónní Dépp.
Її звáти Eлизávéta Drúga.
Його звáти Džéki Chan.
Її звáти Yólia Timošéñko.
Їх звáти Andjelína Džólí та Bred Pitt.

Зáпис 12

0.5.1 Послухайте та прочитайте дíалóг.

- Добrий вéčir!
- Добrий вéčir!
- Менé звáти Maríja. A Bac?
- Менé звáти Nadíja.
- Дуже приéмно!
- Менí теж!
- Ви акtrýsa?
- O, tak! A Vi? Якá Báša проfésia?
- Я – spiváčka.
- Як цíkávo! Búdymo!
- Búdymo!

Зáпис 13

0.5.3 Послухайте та перевírte.

Лíкар, вчýтелька, актór, будívelník, spívák, kúhar, студéntka, фérmér, ofíciántka, продавéць, худózhnik, медсестrá, водíj, юрист, письméník, інженér, журнаlíst, пенсionér.

Зáпис 14

0.5.5 Послухайте і зédnájte ím'я та проfésio.

Добrий день! Менé зváti Román. Я – líkar.
Добrий ранок! Менé зváti Oléna. Я – vchýtel'ka.
Добrий день! Менé зváti Nazáp. Я – юrist.
Прivít! Менé зváti Nataľa. Я – журнаlístka.

Послухайте ще раз та перевírte.

Зáпис 15

0.6.1 Послухайте та перевírte.

Одýn, два, три, чotíri, p'ять, шíсть, sím, vísim, dív'ять, déсяt.

Зáпис 16

6.3 Послухайте та прочитайте чýсла.

Одinaďciat, dvanaďciat, triináďciat, chotiraďciat, p'iatnaďciat, šístnaďciat, címnáďciat, vísimnáďciat, dev'yanáďciat.

Зáпис 17

0.6.7 Послухайте та повторіть чýсла.

Dvádciat, trídciat, sórok, p'ятdesát, písťdesát, címdesát, vísimdesát, dev'yanost, sto.

Зáпис 18

0.6.10 Послухайте і вýberite právильne čislo.

Dvanáďciat, p'iatnaďciat, símdesát, trídciat, dev'yanáďciat, šístdesát, vísimnáďciat.

Послухайте ще раз та перевírte.

Зáпис 19

0.7.5 Послухайте та з'єднайте ім'я і вік.

Привіт! Менé звати Маркó. Менí 12 рóків. Я школár.

Добрий день! Менé звати Марíя. Я пенсіонérка. Менí 63 рóки.

Привіт! Менé звати Андрíй. Менí 21 рік. Я студéнт.

Добрий вечір! Менé звати Ірина. Я співáчка. Менí 42 рóки.

Послухайте ще раз та перевíрте.

Зáпис 20

0.8.1 Послухайте та прочитáйте числа.

Сто, двісті, тріста, чотириста, п'ятсот, шістсот, сімсот, вісімсот, дев'ятсот, тисяча.

Зáпис 21

0.8.3 Послухайте та запишіть числа.

394, 823, 101, 445, 919, 111, 287, 1076, 1981.

Послухайте ще раз та перевíрте.

Зáпис 22

0.8.7 Послухайте інформáцію та запóвніть прóпуски.

– Ну, що ж. Як менé звати? Менé звати Даниїлák Назáр, Да-ни-ляк На-зár. Менí 37 рóків, і я – бізнесмén. Мій мобільний телефон 066 525 23 22. Мій домашній телефон дуже простíй 240 40 41, а робочий 240 39 78. Дзвоніть!

Послухайте ще раз та перевíрте.

Зáпис 23

0.9.1 Послухайте та перевíрте.

Україна, Австрáлія, Канáда, Великобритáнія, Франція, Китáй, США (Спóлу́чені Штáти Америкы), Польща, Німеччина, Італія, Турéччина, Японія, Іспáнія, Росія.

Зáпис 24

0.9.4 Слухайте та читáйте.

Австрáлія, англійська, австраліець, австралійка

Бразíлія, португáльська, бразíлець, бразилíйка

Великобритáнія, англійська, бритáнець, бритáнка

Іспáнія, іспáнська, іспáнець, іспáнка

Італія, італійська, італіець, італійка

Канáда, англійська/францúзька, канáнець, канáдка

Китáй, китáйська, китáець, китáйка

Німеччина, німéцька, німéць, німкéня

Польща, польська, полýк, полýка

Росíя, росíйська, росíйнин, росíйнка

США (Аmeríka), англійська, амеріканець, амеріканка

Турéччина, турéцька, тýрок, туркéня

Україна, українська, українець, українка

Франція, францúзька, француз, францúженка

Японія, японська, японець, японка

Це мій молóдший брат і його сім'я. Ось його дружýна. Її звати Софíя. Її 25 рóків, і вона – юріст. А тут їхня дочка Соломія. Її 4 роки. Вона ще не школárка.

А тут мої бабуся та діdуся. Моя бабуся – пенсіонérка. На жаль, діdусь вже помéр. Ось такá моя сім'я!

Зáпис 28

1.2.7 Послухайте текст та запóвніть прóпуски.

Хочу розповісти Вам про свою сім'ю. Менé звати Івán. Менí 35 рóків, і я одрúжений. У менé є дружýна. Її звати Марíя. Її 33 рóків. У нас є діти. Їх звати Назáр та Зорýна. Зорýні 6 рóків, а Назару – 4. У менé також є брат. Його звати Ромáн, і йому 38 рóків. Його дружýні Оксáні 33 рóків. У них є двóє дітей: син – Андрíй, йому 13 рóків, та дочка – Мáрта – її 12 рóків. У менé є батькі. Їх звати Маркó та Юля. Моєму тátові 68 рóків, а мамі 67 рóків. У менé є також діdуся та бабуся. Їх звати Петró та Галина. Воні дуже старéнькі. Діdусéви 92 рóків, а бабусі 89 рóків. Я дуже їх люблю.

Послухайте ще раз та перевírте.

Зáпис 29

1.3.6 Послухайте текст і скажіть, який у нього є трофéй.

Андрíй Шевчéнко – український футbolíst. Шевчéнко колíшній футbolíst комándi України, а також «Динáмо» (Кíїв), «Міlán» (Італія) та «Чéлсі» (Англія). У нього є відомий трофéй «Золотий м'яч». Андрíй Шевчéнко – колíшній капítán комándi України і дуже добрий український футbolíst.

Його дружýна – колíшня модéль, Крістен Пázík. Вона амеріканка.

Андрíй – добрий чоловíк.

Андрíй Шевчéнко також тáто. У нього є чотири сини: Джórdan (йому дéсять рóків), Крістіан (йому вісім рóків), Олексáндр (йому два рóкі) та Райдер – Габріéль (йому 1 рік).

Сім'я Андрíя дружна. У них є будýнок на Карýбах.

Хобí Шевчéнка – гольf та ténis.

Зáпис 30

1.4.1 Прочитáйте та послухайте діalóг.

– Алло!

– Добрий день! Це пані Оксáна?

– Так.

– У Вас є вíльна квартира?

– Так, у менé є дví вíльні квартири, алé невелíкі. Скажіть, будь лáска, якá у Вас сім'я? У Вас є дитína? Син чи дочка?

Зáпис 27

1.2.1 Послухайте та перевírте.

Сімéйний альбóм

Тут на фóто наша родína.

Ось мої батькі. Це мої мама Святослáва Мар'янівна. Вона економіст. Її 56 рóків. Це мій тáто Ігор Івáнович. Він – інженér. Йому 59 років. Це їхні діти: я і мій молóдший брат Назáр.

Ось тут мої сім'я. Мій чоловíк Теодór – програміст. Йому 37 рóків. Там його батькі: тáто Омелéн та мама Марíя.

А це я. Менé звати Мар'яна. Я – викладáч. Вíбачте, алé мій вíк – це скрét!:) У менé є син Маркó. Йому дéв'ять рóків. Маркó – школár. У менé також є дочка Дзвíнка. Її три рóкі.

Перевірте себе

Вступ

абетка

Австралія

адре́са

актёр

алфавіт

Америка

англійська

анкета

балет

бізнесмен

Бразилія

бразильська

будинок

буква

Великобританія

вечір

ви

вік

вікно

він

вісім

вісімдесят

вісімнадцять

вісімсот

водій

вона

вони

воно

вправа

вулиця

вчителька/учителька

два

двадцять

дванадцять

двісті

дев'яносто

дев'ятнадцять

дев'ятсот

дев'ять

день

дέсять

До побачення

добре

Дуже приємно

Європа

жіночий рід

журналіст

завдання (____ p.)

зóшит

ім'я (____ p.)

Іспанія

іспанська

італійська

Італія

Канада

квартира

Китай

китайська

кніжка

комп'ютер

конверт

країна

кухар

лікар

малюнок

медсестра

метрó

ми

мільйон

мільярд

місто

мова

музика

На добрàніч

національність (____ p.)

непогано

ніж (____ p.)

німецька

Німеччина

ніч (____ p.)

нормально

один

одинадцять

олівець

óпера

óфіс

офіциантка

парасоля

пárта

пенсіонér

письмénник

піаніно

підрúчник

полíтик

польська

Польща

правильно

прáпор

привіт

прзвище

продажeць

професія

п'ятдесят

п'ятнадцять

п'ятсот

Граматичний довідник

Вступ

0.1

Українська абетка

Аа	Бб	Вв	Гг	Ґґ	Дд	Ее	Єє	Жж	Зз	Ии
ІІ	Її	Йй	Кк	Лл	Мм	Нн	Оо	Пп	Рр	Сс
Тт	Үү	Фф	Хх	Цц	Чч	Шш	Щщ	Ьь	Юю	Яя

0.2

Голосні та приголосні (Vowels and Consonants)

Голосні	Аа	Ее	Єє	Ии	ІІ
	Її	Оо	Уу	Юю	Яя
Приголосні	Бб	Вв	Гг	Ґґ	Дд
	Жж	Зз	Йй	Кк	Лл
	Мм	Нн	Пп	Рр	Сс
	Тт	Фф	Хх	Цц	Чч
	Шш	Щщ			

0.4

Відмінки: називний (Cases: Nominative)

В українській мові є 7 відмінків:

Називний відмінок	(Nominative case)
Родовий відмінок	(Genitive case)
Давальний відмінок	(Dative case)
Знахідний відмінок	(Accusative case)
Орудний відмінок	(Instrumental case)
Місцєвий відмінок	(Locative/Prepositional case)
Клічний відмінок	(Vocative case)

Називний відмінок називає. Це суб'єкт.

Це Україна. Це університет. Це студент. Це я.

Особові займенники: називний відмінок, знахідний відмінок

(Personal Pronouns: Nominative Case, Accusative Case)

Як **Vас** звати? → Менé звати Оле́на. (знахідний відмінок)

Називний відмінок	Знахідний відмінок
Я	МЕНÉ
ТИ	ТЕБÉ
ВІН	ЙОГО
ВОНÁ	ЇЇ
МИ	НАС
ВИ	ВАС
ВОНÍЙ	ЇХ

+ ЗВÁТИ
+ ім'я

0.5

Якá Вáша/твоá професíя?

Називний відмінок	+	професія
Я		
ТИ		
ВІН		
ВОНÁ		
МИ		
ВИ		
ВОНÍЙ		

0.7

Особові займенники: давальний відмінок
(Personal Pronouns: Dative Case)

Скільки Вам/тобі рóків? → Менí 23 рóкі. (давальний відмінок)

Скільки Вам/тобі рóків?

Називний відмінок	Давальний відмінок		
Я	МЕНÍ	1, 21, 31, 41...	PIK
ТИ	ТОБÍ	2, 3, 4, 22, 23, 24, 32, 33, 34...	РОКИ
ВІН	ЙОМОУ	5-20, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 35, 36, 37, 38, 39, 40...	РОКІВ
ВОНÁ	ЇЙ		
МИ	НАМ		
ВИ	ВАМ		
ВОНÍЙ	ЇМ		

0.9

Країни: родовий відмінок (Countries: Genitive Case)

Звідки Ви/ти? → Я з +**країна** (родовий відмінок)

Країни	
Називний відмінок	Родовий відмінок
Україна	-а
Польща	-ща
Іспанія	-ія
Іран	Ø
Китай	-й

0.10

Зведенна таблиця форм особових займенників
(Personal Pronouns Case Forms)

Національність	Ім'я	Вік
Професія		
Називний відмінок	Знахідний відмінок	Давальний відмінок
Я	МЕНÉ	МЕНÍ
ТИ	ТЕБÉ	ТОБÍ
ВІН	ЙОГО	ЙОМОУ
ВОНÁ	ЇЇ	ЇЙ
МИ	НАС	НАМ
ВИ	ВАС	ВАМ
ВОНÍЙ	ЇХ	ЇМ

Рід імённика (Gender of Noun)

В українській мові імённики діляться на три роди: **чоловічий рід, жіночий рід та середній рід**. Рід імённика зазвичай визначають за його закінченням:

Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід
- Ø (рік, вік, художник, музей)	- а (ру́чка, студе́нтка) - я (ву́лиця) - ія (професія)	- о (вікно) - е (прізвище)
+ тáто, дáдко + Микóла, Сашкó + суддя	+ пáдістъ, нíжністъ, національнісъ + нíч, сíль, любóв, пóдорож, відповідь	+ 2-я (два однáковí прýголоснí пéред -я) (завdаннá, кохáння, життя) ! алé статтá (ж. р.) + - я (ім'я, здоров'я, подвір'я) (але сíм'я ж. р.)

чоловíк

Числівник ОДÍН (Numeral ОДИН)

ОДÍН + чоловічий рід

ОДНА + жіночий рід

ОДНЕ + середній рід

1.1

Особові займенники: родовий відмінок (Personal Pronouns: Genitive Case)

У Вас/тéбе є сíм'я? – Так, у мéне є сíм'я.

Для позначення володіння чýмось вживáємо конструкцію:

у + особовий займенник (родовий відмінок) + є + осо́ба/предмет (називний відмінок)

Називний відмінок	Родовий відмінок	Знахідний відмінок (ім'я)
Я	МЕНЕ	МЕНЕ
ТИ	ТЕБЕ	ТЕБЕ
ВІН	ЙОГО	ЙОГО
ВОНÁ	ЇЇ	ЇЇ
МИ	НАС	НАС
ВИ	ВАС	ВАС
ВОНÍ	ЇХ	ЇХ

алé

приимénник (у) + родовий/знахідний відмінок «закрýта» фóрма

Називний відмінок	Родовий відмінок («закрýта фóрма»)	Називний відмінок
Я	У МЕНЕ	
ТИ	У ТЕБЕ	
ВІН	У ЙОГО	
ВОНÁ	У ЇЇ	
МИ	У НАС	
ВИ	У ВАС	
ВОНÍ	У ЇХ	

Так, є.

У Вас/тéбе є рúчка?

Hi, немá/немáс.

Звéдена таблýця форм особóвих займенників

Націо нальність	Сім'я	Вік	Ім'я
Називний відмінок	Родовий відмінок	Давальний відмінок	Знахідний відмінок
Я	(У) МЕНЕ	МЕНІ	МЕНЕ
ТИ	(У) ТЕБЕ	ТОБІ	ТЕБЕ
ВІН	ЙОГО (У ЙОГО)	ЙОМОУ	ЙОГО (У ЙОГО)
ВОНÁ	ЇЇ (У ЇЇ)	ЇЙ	ЇЇ (У ЇЇ)
МИ	(У) НАС	НАМ	НАС
ВИ	(У) ВАС	ВАМ	ВАС
ВОНÍ	ЇХ (У ЇХ)	ЇМ	ЇХ (У ЇХ)

1.2

Присвíйні займенники (Possessive Pronouns)

Рід та число присвíйного займенника залéжить від роду та числá імénника, який стоїть пíсля нýбого.

мíй брат (ч.р.)

алé

тво́я сестра́ (ж.р.)

Присвíйні займенники

Особовий займенник	Чоловічий рід	Жіночий рід	Середній рід	Множина
Я	мíй	мо́й	мо́є	мо́ї
ТИ	твíй	тво́й	тво́є	тво́ї
ВІН	йогó	йогó	йогó	йогó
ВОНÁ	ЇЇ	ЇЇ	ЇЇ	ЇЇ
ВОНÓ	йогó	йогó	йогó	йогó
МИ	наш	на́ша	на́ше	на́ші
ВИ	ваш	вáша	вáше	вáші
ВОНÍ	їхнíй	їхнія	їхнє	їхні
?(ХТО? ЩО?)	Чий?	Чий?	Чиé?	Чиé?

У навчально-методичному комплексі «Яблуко» базового рівня використано:

зauważення та правки до рукопису:

Ксені Бородін, Оксані Туркевич, Ірині Клюс, Олени Синчик, Наталі Бартків, Марти Панас, Галини Чуби (Польща), Світлани Адаменко (Німеччина), Валентини Сердюк (США) та інших колег-лінгвістів;

аудіозапис матеріалу: звукооператора Василя Мартинюка і дикторів Олександри Чернової, Дарії Гірної, Ярослава Назара, Остапа Мачинського і Мар'яни Бурак;

пісні у виконанні музичного гурту «Cherryband»:

«Підманула, підвелла», «І з сиром пироги», «Щедрик», «Свята ніч», «Многая літа» і «Гірко!»;

фотографії: Сергія Кравця за участю Мирослави Олійник, Мар'яні Захаревича, Олени Крижановської, Ярослава Кащака, Оксані Благої, Наталі Костенко, Тараса Чемоданова і Вері Томпсон (Австралія);

матеріали та фотографії студентів Школи української мови та культури УКУ: Кшиштофа Леховіча (Польща) (c.60), Аci Ештон-Осьмак (Канада) (c.61), Гелени Зордзар'єр (Нідерланди) (c.61), Кристіана Буркарта (Німеччина) (c.96 і c.149), Александра Куміча (Канада) (c.96), Орієна Гуменного-Джеймсона (Австралія) (c.96), Ніколаса Джеймса Гріффіна (Валійя) (c.97), Алі Кіндзеля (США) (c.149), Христини Козак (Канада) (c.149), Даніеля Гольштрома (Японія) (c.149), Ліди Apostolouk (США) (c.149), Максима Меншеніна (Німеччина) (c.149), Надії Рейд (США) (c.149), Грегорі Сміта (США) (c.149), Делорес Корпешо (Канада) (c.149), Квітки Печончін (США) (c.188, 189), Даяни Райлз (США) (c.188, 189);

фотографії із приватних архівів:

Школи української мови та культури УКУ (c.11, 14, 21, 29, 30, 31, 32, 42, 54, 57, 69, 71, 84, 86, 91, 93, 99, 111, 115, 124, 127, 129, 132, 135, 136, 142, 160, 184, 195), Студентського братства УКУ (c.54, 133), телеканалу 1+1 (c.32), Романа Василька (c.38, 46, 57, 62, 81, 104, 105, 110, 124), Сергія Кравця (c.10, 11, 12, 18, 25, 33, 35, 38, 40, 73, 79, 94, 126, 142, 151, 166, 186), Ярослава Масюка (c.102, 103, 118), Ксені Бородін (c.30), Мар'яни Бурак (c.26, 27, 30, 49, 69, 192, 198), Наталі Кравець (c.33, 62), Елісія Куліпін (c.21), Оксані Куліпін (c.38, 45, 58), Надії Волошин (c.46), Богдані Рушак (c.54), Назара Данилківа (c.58), Орія Дидуля (c.93, 124), Санширо Госака (c.108), Андрія Міхача (c.108), Івана Рибака (c.108), Валі Бі-Лі-Менцала (c.108), Ігора Телішевського (c.120), Соломії Шпак (c.193);

фотографії із сайту:

c. 13 «Elizabeth II greets NASA GSFC employees, May 8, 2007 edit» від NASA/Bill Ingalls - http://www.nasa.gov/centers/goddard/news/topstory/2007/queen_egress_8.html. Лицензоване під Public domain через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Elizabeth_II_greets_NASA_GSFC_employees_May_8_2007_edit.jpg

«Chaplin The Kid» від невідомий - here. Лицензоване під Public domain через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Chapin_The_Kid.jpg

Pierre Richard 2010 Moscow 02* by A.Savin - Own work. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pierre_Richard_2010_Moscow_02.jpg

«Angelina Jolie Brad Pitt Cannes» від Georges Blanx. Лицензоване під CC BY-SA 3.0 через Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Angelina_Jolie_Brad_Pitt_Cannes.jpg

«Johnny Depp 2, 2011» by Arnold WellsUploaded by MyCanon - Johnny Depp. Licensed under CC BY-SA 2.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Johnny_Depp_2_2011.jpg

«David-Beckham3» by Paulbank - <http://www.postproduktie.nl>. Licensed under CC BY 3.0 via Wikimedia Commons - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:David-Beckham3.jpg>

«Yulia Tymoshenko November 2009» by premier.gov.ru. Лицензоване під CC BY 3.0 через Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Yulia_Tymoshenko_November_2009-3cropped.jpg

«Jackie Chan #7388072360» від Gage Skidmore from Peoria, AZ, United States of America - Jackie ChanUploaded by maybeMaybeMaybe. Лицензоване під CC BY-SA 2.0 через Wikimedia Commons [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jackie_Chan_\(7388072360\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jackie_Chan_(7388072360).jpg)

«Freddie Mercury performing in New Haven, CT, November 1978» by FreddieMercurySinging21978.jpg; CarlLenderivative work: Lošni by FreddieMercurySinging21978.jpg. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Freddie_Mercury_performing_in_New_Haven,_CT,_November_1978.jpg

«Sheva2004» by Y76 - Own work. Licensed under CC BY-SA 4.0 via Wikimedia Commons - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sheva2004.jpg>

c. 29 «Vitali Klitschko 2009 01 27» від Vitali Klitschko, Klitschko Management Group GmbH, <http://www.k-mg.com>.

"Whoopi Comic Relief cropped" by Photographer is Daniel Langer, dlanger on flickr.com. Copyright is held by Daniel Langer and Comic Relief, Inc. - <http://flickr.com/photos/dlanger/310838776/>. Licensed under CC BY-SA 2.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Whoopi_Comic_Relief_cropped.jpg

c. 21 «Chinese theater» від frank wouters из antwerpen, belgium - Flickr. Лицензоване під CC BY 2.0 через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Chinese_theater.jpg

«Oktoberfest-Kutschera» від HullbrZach - This image was taken by me, HullbrZach.. Лицензоване під CC BY-SA 2.5 через Вікісховище - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Oktoberfest-Kutschera.jpg>

"Kwarastatedrummers" by Melvin "Buddy" Baker from St. Petersburg, Florida, United States - Nigerian Drummers. Licensed under CC BY 2.0 via Wikimedia Commons - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kwarastatedrummers.jpg>

"Miyagi No Sho Kai Okinawan Dancer3" by TXZeiss - <http://www.flickr.com/photos/txzeiss/2973485702/in/photostream/>; 363237651@N06/. Licensed under CC BY-SA 2.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Miyagi_No_Sho_Kai_Okinawan_Dancer3.jpg

"Jerez spanien folklore" Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Fle_Jerez_spanien_folklore.jpg

,43 - TK8 - Zyczanie z Zwycia 05* autorstwa Lestat (Jan Mehlich) - Praca własna. Licencja CC BY-SA 2.0 na podstawie Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:43_TK8_%C5%8Bywczanie_z_%C5%8Bywca_05.jpg

c. 28 «Klitschko 001MAIN Majestic Filmverleih» від BerlinBeyond2011 - Flickr. Лицензоване під Creative Commons Attribution 2.0 через Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Klitschko_001MAIN_Majestic_Filmverleih.jpg

"Staunton chess set" by Lee Daniel Crocker - Eget arbejde. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Staunton_chess_set.jpg

"Volleyball kill shot three blockers" by Nathaniel C. Sheetz. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Volleyball_kill_shot_three_blockers.jpg

«Rhythmic gymnastics at the 2012 Summer Olympics (7915215322)» від cephotos - DSC049160Uploaded by tm. Лицензоване під Creative Commons Attribution 2.0 через Wikimedia Commons - [http://commons.wikimediacommons.org/wikia/File:Rhythmic_gymnastics_at_the_2012_Summer_Olympics_\(7915215322\).jpg](http://commons.wikimediacommons.org/wikia/File:Rhythmic_gymnastics_at_the_2012_Summer_Olympics_(7915215322).jpg)

«Lee Westwood bunker» від STEVEN NEWTON - <http://www.flickr.com/photos/26298797@N07/26282869676/>. Лицензоване під Creative Commons Attribution 2.0 через Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lee_Westwood_bunker.jpg

"Lanzador de baseball" Licensed under CC BY 2.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lanzador_de_baseball.jpg

"Kobe Bryant Freethrow Spur" by Michael Sandoval from Pleasant Hill, CA, USA - IMG_0703.JPGUploaded by JoeJohnson2. Licensed under CC BY-SA 2.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kobe_Bryant_Freethrow_Spur.jpg

«Hockey win Kawartha Lakes Ontario» by Jason Bain - Little Britain vs UxbridgeUploaded by Skeezix1000. Licensed under CC BY 2.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hockey_win_Kawartha_lakes_Ontario.jpg

«Novak Djokovic - biotop Vlkovo» by Carine06 from UK - Novak DjokovicUploaded by Flickerworker. Licensed under CC BY-SA 2.0 via Wikimedia Commons - [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Novak_Djokovic_\(8585143035\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Novak_Djokovic_(8585143035).jpg)

«Centre du Real Madrid» by Jan SOL0 - <http://www.flickr.com/photos/jansol0/9745750435/in/photostream/>. Licensed under CC BY-SA 2.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Centre_du_Real_Madrid.jpg

«Liverpool footballer Steven Gerrard» від Mr. Phillip Chambers - <http://www.flickr.com/photos/phillipchambers/sets/1433140/>, originally uploaded to en.wikipedia by User:Ali h. Лицензоване під Creative Commons Attribution-Share Alike 2.0 через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Liverpool_footballer_Steven_Gerrard.jpg

«Ukraine national football team 20120611» від Илья Кохлов/Ilya Kochkov/Ilya Chochkov - [1]. Лицензоване під Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ukraine_national_football_team_20120611.jpg

«Andrey Shevchenko» від Davideido - <http://soccer.it/gallery/17570>. Лицензоване під Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Andrey_Shevchenko.jpg

«Sheva2004» by Y76 - Own work. Licensed under CC BY-SA 4.0 via Wikimedia Commons - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sheva2004.jpg>

c. 29 «Vitali Klitschko 2009 01 27» від Vitali Klitschko, Klitschko Management Group GmbH, <http://www.k-mg.com>.

Лицензоване під CC BY-SA 3.0 через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vitali_Klitschko_2009_01_27.jpg

«VladimirVitaliy» учасника Vergo - собствennaа работа. Под лицензією CC0 з сайту Wikimedia Commons - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:VladimirVitaliy.jpg>

«2010 Opening Ceremony - Ukraine entering» учасника Jude Freeman - originally posted to Flickr as _MG_4844. Под лицензією CC BY 2.0 з сайту Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:2010_Opening_Ceremony_Ukraine_entering.jpg

фото з фотоархіву фанклубу Klichko-Brathers

c. 30 «Rigsroxymorton» by Beyonddichotomy - Own work. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rigsroxymorton.JPG>

c. 32 foto з фотоархіву прес-служби *1=*

c. 38 «Paris vue d'ensemble tour Eiffel» by Taxiarchos228, cropped and modified by Poke2001 - Paris-pano-Wladyslaw.jpg. Licensed under CC BY 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Paris_vue_d%27ensemble_tour_Eiffel.jpg

«Sydney Opera House - Dec 2008» by Diliff - Own work. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sydney_Opera_House_-_Dec_2008.jpg

«US Capitol Building at night Jan 2006» by Diliff - Self-published work by Diliff. Licensed under CC BY 2.5 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:US_Capitol_Building_at_night_Jan_2006.jpg

«The Houses of Parliament, London (2848413682)» від mwansabma from La Réunion - The Houses of Parliament, LondonUploaded by russavia. Лицензоване під CC BY-SA 2.0 через Вікісховище - [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_Houses_of_Parliament,_London_\(2848413682\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_Houses_of_Parliament,_London_(2848413682).jpg)

«Sagrada2» від Arnaud Gallard (arnaud0 amarys.com) - Власна робота. Лицензоване під CC BY-SA 1.0 через Вікісховище - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sagrada2.jpg>

c. 41 «Panorama Iwowa» by Kpiel - Own work. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Panorama_Iwowa.jpg

c. 42 «Базиліка 1935 года 1» by Andrew Butko. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:1935_basilica.jpg

«Wnetrze fortecy Kamienieckiej» Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Wnetrze_fortecy_Kamienieckiej.JPG

«Triturus dobrogicus - biotop Vlkovo» by Євген Писанець - Писанець Є. Земноводні України (посібник для визначення амфібій України та суміжних країн). - Київ: видавництво Раєвського, 2007. - 192 с., 142 фотogr., 5 мал., 20 карт. ББК 28.693.33 (2Укр) ЗДК 597.6/9 (477). Licensed under CC BY 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Triturus_dobrogicus_-_biotop_Vlkovo.jpg

«Park Cooloola Izobrazhenie 074» від Папайда Сергій - Власна робота. Лицензоване під CC BY-SA 3.0 через Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Park_Cooloola_Izobrazhenie_074.jpg

c. 46 «El Monasterio Petra, Jordania, 2011-09-30, DD 01» by Diego Delso. Licensed under CC BY-SA 4.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:El_Monasterio_Petra,_Jordania,_2011-09-30,_DD_01.JPG

«TajMahalAmaMongolia» by amadilla from san francisco - taj mahal. Licensed under CC BY-SA 2.0 via Wikimedia Commons - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:TajMahalAmaMongolia.jpg>

«Lascar Machu Picchu (4548080603)» від Jorge Lascár from Australia - Machu Picchu. Лицензоване під CC BY 2.0 через Wikimedia Commons - [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lascar_Machu_Picchu_\(4548080603\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Lascar_Machu_Picchu_(4548080603).jpg)

«Corcovado statue01 2005-03-14*» by Klaus with K - Own photo, taken on a tourist helicopter flight starting halfway up Pão-de-Açúcar. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Corcovado_statue01_2005-03-14.jpg

«01Castillo in Chichen Itza» by Laslovarga - Own work. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:01Castillo_in_ChichenItza.jpg

c. 48 «Monaco (5646914287)» від jimmywheee - MonacoUploaded by russavia. Лицензоване під CC BY 2.0 через Wikimedia Commons - [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Monaco_\(5646914287\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Monaco_(5646914287).jpg)

«Canal Grande Chiesa della Salute e Dogana dal ponte dell'Accademia» by This Photo was taken by Wolfgang Moroder. Feel free to use my photos, but please mention me as the author and send me a message. - Own work. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Canal_Grande_Chiesa_della_Salute_e_Dogana_dal_ponte_dell'Accademia.jpg

c. 54 «Ivan Marchuk» від Leonst - власна робота. Лицензоване під CC BY-SA 3.0 через Wikimedia Commons - http://uk.wikipedia.org/wiki/Ivan_Marchuk

- wiki/96D0%4A%00%80%00%89%D0%BB/Ivan_Marchuk.jpg#mediaviewer/File:Ivan_Marchuk.jpg
- «Vasyi Pylyruk» від Володимир Ф - Власна робота. Ліцензоване під CC BY-SA 3.0 через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vasyi_Pylyruk.JPG#mediaviewer/File:Vasyi_Pylyruk.JPG
- «Vakarchuk 280913 nazirov» від Reactor691 - Власна робота. Ліцензоване під CC BY-SA 3.0 через Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vakarchuk_280913_nazirov.JPG#mediaviewer/File:Vakarchuk_280913_nazirov.jpg
- «Aug 2008 083 Oude Ambachten Zwarre Handen» by Zwarte handen - oude ambachten verhuur groep Zwarte Handen. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Aug_2008_083_Oude_Ambachten_Zwarre_Handen.jpg#mediaviewer/File:Aug_2008_083_Oude_Ambachten_Zwarre_Handen.jpg
- c. 84 «Pasta 1» від RJ - Власна робота (own picture). Ліцензоване під CC BY-SA 3.0 через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wk/File:Pasta_1.jpg#mediaviewer/File:Pasta_1.jpg
- «Жабичі лапки» від Vitalina Orlova - Власна робота. Ліцензоване під CC BY-SA 3.0 через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Zabichie_lapki_vitalina_orlova.jpg#mediaviewer/File:Zabichie_lapki_vitalina_orlova.jpg
- «Croissant (Michel Roux recipe) (5676275698)» by Chi King - Croissant (Michel Roux recipe). Licensed under CC BY 2.0 via Wikimedia Commons - [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Croissant_\(Michel_Roux_recipe\)_5676275698.JPG](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Croissant_(Michel_Roux_recipe)_5676275698.JPG)#mediaviewer/File:Croissant_(Michel_Roux_recipe)_5676275698.jpg
- «Preparation pizza poivrons 2» Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Preparation_pizza_poivrons_2.JPG#mediaviewer/File:Preparation_pizza_poivrons_2.JPG
- «04565 Christmas dumplings with dried plums» by Silar - Own work. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:04565_Christmas_dumplings_with_dried_plums.JPG#mediaviewer/File:04565_Christmas_dumplings_with_dried_plums.JPG
- «CocaColaBottle background free» by Hariadhi - Own work. Coca Cola logo and bottle design is respect very owned by Coca Cola Company. In terms of U.S. copyright law, the bottle design is "utilitarian", and the traditional logo is out of copyright (see File:Coca-Cola logo.svg). Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:CocaColaBottle_background_free.jpg#mediaviewer/File:CocaColaBottle_background_free.jpg
- «Hot Dog on a Plate (5076897106)» by TheCulinaryGeek from Chicago, USA - Hot Dog on a PlateUploaded by the web. Licensed under CC BY 2.0 via Wikimedia Commons - [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hot_Dog_on_a_Plate_\(5076897106\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Hot_Dog_on_a_Plate_(5076897106).jpg)#mediaviewer/File:Hot_Dog_on_a_Plate_(5076897106).jpg
- «Vegetemitoast large» by Tristanb (Talk) . 460x521 (64363 Byte). Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vegetemitoast_large.jpg#mediaviewer/File:Vegetemitoast_large.jpg
- «Tea and Milk» by User:MarkBTomInson - Own work. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Tea_and_Milk.jpg#mediaviewer/File:Tea_and_Milk.jpg
- «Weißwurstfrühstück» від Marco Verch - Weißwurstfrühstück. Ліцензоване під CC BY 2.0 через Wikimedia Commons - [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Weißwurstfrühstück_\(15444767371\)_2.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Weißwurstfrühstück_(15444767371)_2.jpg)#mediaviewer/File:Weißwurstfrühstück_(15444767371)_2.jpg
- «Adams Eatery, Fitzrovia, London (6042935474)» by Ewan Munro from London, UK - Adams Eatery, Fitzrovia, LondonUploaded by tm. Licensed under CC BY-SA 2.0 via Wikimedia Commons - [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Adams_Eatery_Fitzrovia_London_\(6042935474\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Adams_Eatery_Fitzrovia_London_(6042935474).jpg)#mediaviewer/File:Adams_Eatery_Fitzrovia_London_(6042935474).jpg
- «Pastas caseras colonienses» від Iker из Toronto, Canada - Flickr. Ліцензоване під CC BY 2.0 через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pastas_caseras_colonienses.jpg#mediaviewer/File:Pastas_caseras_colonienses.jpg
- «SteamyKitchenEscargot» участників Steamykitchen - SteamyKitchen.com. Під ліцензією CC BY 3.0 с сайту Вікісховище - <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:SteamyKitchenEscargot.jpg>#mediaviewer/File:SteamyKitchenEscargot.jpg
- «Apple strudel» by Tom Page - Flickr IMG_0013.jpg. Licensed under CC BY-SA 2.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Apple_strudel.jpg#mediaviewer/File:Apple_strudel.jpg
- «Ribeye med pommes frites (4406208324)» by cyclonebill from Copenhagen, Denmark - Ribeye med pommes fritesUploaded by FAEP. Licensed under CC BY-SA 2.0 via Wikimedia Commons - [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ribeye_med_pommes_frites_\(4406208324\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ribeye_med_pommes_frites_(4406208324).jpg)#mediaviewer/File:Ribeye_med_pommes_frites_(4406208324).jpg
- «Kangaroo1» Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kangaroo1.jpg>#mediaviewer/File:Kangaroo1.jpg
- c. 98 <http://images.fotowallpaper.com/files/images/0/02b/02b35640/558780/romance.jpeg>
- c. 104 «1024 Putbus-5906» by Hedwig Storch - Own work. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:1024_Putbus-5906.jpg#mediaviewer/File:1024_Putbus-5906.jpg
- c. 108 «Krzywy Domek w Sopocie» Ліцензоване під CC BY-SA 3.0 через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Krzywy_Domek_w_Sopocie.jpg#mediaviewer/File:Krzywy_Domek_w_Sopocie.jpg
- Domek_w_Sopocie.jpg
- «La Casa Danzante de Praga 1» Ліцензоване під CC BY-SA 2.5 через Вікісховище http://commons.wikimedia.org/wiki/File:La_Casa_Danzante_de_Praga_1.JPG#mediaviewer/File:La_Casa_Danzante_de_Praga_1.JPG
- «Rotterdam kubuswoningen» від F. Eveleens - Власна робота. Ліцензоване під CC BY-SA 3.0 через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rotterdam_kubuswoningen.jpg#mediaviewer/File:Rotterdam_kubuswoningen.jpg
- c. 114 «Samokish N. S. Motives Ukrainian an ornament 2» by Mykola Samokish - Own work Sklyarsveta. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Samokish_N._S._Motives_Ukrainian_an_ornament_2.JPG#mediaviewer/File:Samokish_N._S._Motives_Ukrainian_an_ornament_2.JPG
- c. 120 «VUG4105-2» від Vugardbadov - Власна робота. Ліцензоване під CC BY-SA 3.0 через Wikimedia Commons - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:VUG4105-2.jpg>#mediaviewer/File:VUG4105-2.jpg
- «Yana Klochkova 2010 001» by Russianname at ru.wikipedia. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Yana_Klochkova_2010_001.jpg#mediaviewer/File:Yana_Klochkova_2010_001.jpg
- «Podkopaiava» autorstwa Podkopaiava_2008_08_04.jpg; sama_jaderivative work: Anon - Ten plik jest pochodną pracy: Podkopaiava_2008_08_04.jpg, Licensz CC BY-SA 3.0 na podstawie Wikimedia Commons - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Podkopaiava.jpg>#mediaviewer/File:Podkopaiava.jpg
- «Award ceremony 2014 European Championships SFS-EQ_1195925» від Marie-Lan Nguyen / Wikimedia Commons. Ліцензоване під CC BY-SA 3.0 через Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Award_ceremony_2014_European_Championships_SFS-EQ_1195925.jpg#mediaviewer/File:Award_ceremony_2014_European_Championships_SFS-EQ_1195925.jpg
- c. 124 «Зелені сніги» від User:Kosar - Власна робота. Ліцензоване під CC BY-SA 3.0 через Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Zeleni_snigi.jpg#mediaviewer/File:Zeleni_snigi.jpg
- c. 126 фотосток <http://www.gratisography.com/>
- c. 132 «Antonov An-12 Beltyukov -1» від Alex Beltyukov - <http://www.airliners.net/photo/Antonov-Design-Bureau/Antonov-An-225-Mriya/2178900/L>. Ліцензоване під CC BY-SA 3.0 через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Antonov_An-225_Belyukov-1.jpg#mediaviewer/File:Antonov_An-225_Belyukov-1.jpg
- «Ukraine Hyundai train» by Gnesener1900 - Own work. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ukraine_Hyundai_train.JPG#mediaviewer/File:Ukraine_Hyundai_train.JPG
- «Tall Ships Race 2003-Turku-fin Mir1» by narujen - Flickr. Licensed under CC BY 2.0 via Wikimedia Commons - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:TallShipsRace_2003-Turku-fin_Mir1.jpg#mediaviewer/File:TallShipsRace_2003-Turku-fin_Mir1.jpg
- c. 133 «Jal.747.newcolours.apr.750pix» від John Walker - Images of Africa, taken from German Wikipedia. Ліцензоване під Сучасне надбання (Public Domain) через Вікісховище - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jal.747.newcolours.apr.750pix.jpg>#mediaviewer/File:Jal.747.newcolours.apr.750pix.jpg
- c. 138 «Krakow - Doroza 01» by Lestat (Jan Mehlich) - Own work. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Krak%C3%B3w_01.JPG#mediaviewer/File:Krak%C3%B3w_01.JPG
- c. 152 «AmericaFerreraDFFApr10» by Vanessa Luisa. Licensed under CC BY 2.0 via Wikimedia Commons - <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:AmericaFerreraDFFApr10.jpg>#mediaviewer/File:AmericaFerreraDFFApr10.jpg
- «Julia Roberts 2011. Shankbone 3» by David Shankbone - Own work. Licensed under CC BY 3.0 via Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Julia_Roberts_2011_Shankbone_3.JPG#mediaviewer/File:Julia_Roberts_2011_Shankbone_3.JPG
- «Madonna Toronto Film Festival» by Ed-Van West - Madonna. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Madonna_Toronto_Film_Festival.jpg#mediaviewer/File:Madonna_Toronto_Film_Festival.jpg
- «Dolly Parton in Nashville 2» by Photo by Tech. Sgt. Cherie A. Thurlby, USAF - cropped version of File:Dolly Parton in Nashville April 2005.jpg, original source is defenselink.mil, specifically 20050425100502-050423-47203-185.jpg. Licensed under Public Domain via Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dolly_Parton_in_Nashville_2.jpg#mediaviewer/File:Dolly_Parton_in_Nashville_2.jpg
- «Kyle @ Hammersmith Apollo (870812020)» by Rob Young from United Kingdom - Kyle @ Hammersmith Apollo. Licensed under CC BY 2.0 via Wikimedia Commons - [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kyle_@_Hammersmith_Apollo_\(870812020\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kyle_@_Hammersmith_Apollo_(870812020).jpg)#mediaviewer/File:Kyle_@_Hammersmith_Apollo_(870812020).jpg
- «Jennifer Lopez 2, 2012» by Ana Carolina Kley Vita from São Paulo, Brasil. Uploaded by MyCanon - Jennifer Lopez. Licensed under CC BY 2.0 via Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jennifer_Lopez_2,_2012.jpg#mediaviewer/File:Jennifer_Lopez_2,_2012.jpg
- «Heidi Klum2» by The Heart Truth - The Heart Truth Fashion Show 2008. Licensed under CC BY-SA 2.0 via Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Heidi_Klum2.jpg#mediaviewer/File:Heidi_Klum2.jpg
- «David Beckham 2010 LA Galaxy» by Regular Daddy - Own work. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:David_Beckham_2010_LA_Galaxy.jpg#mediaviewer/File:David_Beckham_2010_LA_Galaxy.jpg
- «TinaTurner1984 composite» by TimDuncan - Own work. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:TinaTurner1984_composite.png#mediaviewer/File:TinaTurner1984_composite.png
- «Mariah Carey - Beautiful (Live @ GMA, May 24, 2013)» участника SKSK26 - собственній робота. Під ліцензієй CC BY-SA 3.0 с сайту Wikimedia Commons - [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mariah_Carey_-_Beautiful_\(Live_@_GMA,_May_24,_2013\).JPG](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Mariah_Carey_-_Beautiful_(Live_@_GMA,_May_24,_2013).JPG)#mediaviewer/File:Mariah_Carey_-_Beautiful_(Live_@_GMA,_May_24,_2013).JPG
- «Cristiano Ajax» by Addesolen - Own work. Licensed under CC0 via Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cristiano_Ajax.jpg#mediaviewer/File:Cristiano_Ajax.jpg
- «Rihanna, LOUD Tour, Belfast cropped 2» by Chris Dervative work: MyCanon (talk) - Rihanna, LOUD Tour, Belfast.jpg. Licensed under CC BY-SA 2.0 via Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:RihannaLOUD_Tour_Belfast_cropped_2.jpg#mediaviewer/File:RihannaLOUD_Tour_Belfast_cropped_2.jpg
- c. 153 «01 09 2006 08 23 Kherson» участник Original uploader was Uaoquantum at ru.wikipedia - Transferred from ru.wikipedia to Commons by User:Art-top using CommonsHelper. Під ліцензієй Общественное достояние с сайта Вікісховища - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:01_09_2006_08_23_Kherson.JPG#mediaviewer/File:01_09_2006_08_23_Kherson.JPG
- «Kyivo-Mohylanska-akademia-1170» by The Image created by © Mykola Wasylechko/Svitlana © Микола Васильчек / © Licensed under CC BY-SA 4.0 via Wikimeda Commons - <https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kyivo-Mohylanska-akademia-1170.jpg>#mediaviewer/File:Kyivo-Mohylanska-akademia-1170.jpg
- c. 156 «Giraffes» від John Walker - Images of Africa, taken from German Wikipedia. Ліцензоване під Сучасне надбання (Public Domain) через Вікісховище - <http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Giraffes.jpg>#mediaviewer/File:Giraffes.jpg
- «Northern Elephant Seal, San Simeon» від "Mike" Michael L. Baird. Ліцензоване під CC BY 2.0 через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Northern_Elephant_Seal_San_Simeon.jpg#mediaviewer/File:Northern_Elephant_Seal_San_Simeon.jpg
- «Polar Bear 2004-11-15» від Ansgar Walk - Власна робота. Ліцензоване під CC BY-SA 2.5 через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Polar_Bear_2004-11-15.jpg#mediaviewer/File:Polar_Bear_2004-11-15.jpg
- «Blue Whale 004 noaa dorsal» участника NOAA Fisheries (Bjornstad 11.22, 18 April 2007 (UTC)) - Protected Resources Division, Southwest Fisheries Science Center, La Jolla, California. Під ліцензієй Общественное достояние с сайта Вікісховища - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Blue_Whale_004_noaa_dorsal.jpg#mediaviewer/File:Blue_Whale_004_noaa_dorsal.jpg
- «Indian Gharial at the San Diego Zoo (2006-01-03)» Ліцензоване під Сучасне надбання (Public Domain) через Вікісховище - [http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Indian_Gharial_at_the_San_Diego_Zoo_\(2006-01-03\).jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Indian_Gharial_at_the_San_Diego_Zoo_(2006-01-03).jpg)#mediaviewer/File:Indian_Gharial_at_the_San_Diego_Zoo_(2006-01-03).jpg
- «Eunectes murinus2» від LA Dawson - Photograph by LA Dawson. Ліцензоване під CC BY-SA 2.5 через Вікісховище - http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Eunectes_murinus2.jpg#mediaviewer/File:Eunectes_murinus2.jpg
- «Elephants often show love amongst themselves» участника Elemanox - собственній робота. Під ліцензієй CC BY-SA 3.0 с сайту Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Elephants_often_show_love_amongst_themselves.jpg#mediaviewer/File:Elephants_often_show_love_amongst_themselves.jpg
- «Ostrich Struthio camelus Tanzania 3724 Nevil» від Nevil Dilmen (talk) - Власна робота. Ліцензоване під CC BY-SA 3.0 через Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ostrich_Struthio_camelus_Tanzania_3724_Nevil.jpg#mediaviewer/File:Ostrich_Struthio_camelus_Tanzania_3724_Nevil.jpg
- «Gepard jagt1 (Acinonyx jubatus)» від Malene Thyssen - Власна робота. Ліцензоване під CC BY-SA 3.0 через Вікісховище - [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gepardjagt1_\(Acinonyx_jubatus\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gepardjagt1_(Acinonyx_jubatus).jpg)#mediaviewer/File:Gepardjagt1_(Acinonyx_jubatus).jpg
- c. 176 «Brown bear (Ursus arctos) running» by L. Malene. Licensed under CC BY 2.5 via Wikimedia Commons - [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Brown_bear_\(Ursus_arctos\)_running.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Brown_bear_(Ursus_arctos)_running.jpg)#mediaviewer/File:Brown_bear_(Ursus_arctos)_running.jpg
- «Katmai Sow and Cubs». Lisenisiert unter Offentlig eiendom via Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Katmai_Sow_and_Cubs.JPG#mediaviewer/File:Katmai_Sow_and_Cubs.JPG
- «Swift Fox» by enUser:Cburnett - Own work. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Swift_Fox.jpg#mediaviewer/File:Swift_Fox.jpg
- c. 192 «Young Corbin» by Corbin Gary Williams - Own work. Licensed under CC BY-SA 3.0 via Wikimedia Commons - https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Young_Corbin.jpg#mediaviewer/File:Young_Corbin.jpg

За допомогу в пошуку інформації та вирішенні організаційних питань автор висловлює щиру вдячність менеджерам та асистентам Школи української мови та культури УКУ: Наталі Кравець, Христині Цимбровській, Ярославу Кащаку, Каріні Фурсі, Оліні Крижановській.

Складаємо щиру подяку усім тим, хто якимсь чином долучився до появи цього навчально-методичного комплексу!

All rights reserved to Tiny-Tools.com [Privacy Policy](#)